

ארכיון M 49
4500- 5000

=4501-ZAJDE CHAIM- העד מוסר תמונה מקיפה ביותר של גטו RADOM - החיסול הסופי חל באוגוסט – 1942 - העד הוא אחד מקבוצה שנשארה לקבור את הנרצחים ולאסוף את הרכוש

=4502-ROTHNER ELJASZ- עדות זניחה !

4503 - בלתי קריא במקור - Z.I.H.

*=4504-JUDKOWSKI - העד היה אחראי פרק זמן אחרי השחרור על מחלקת הילדים בועד היהודי ב- WARSZAWA - אוסף של קטעים על ילדים הנמצאים אצל נוצרים

4505 - אלמונית - העדה האלמונית יוצאת מגטו WARSZAWA עם ילד בעיצומה של אקצית הקיץ בספטמבר 1942 - היא נמצאת במנוסה מתמדת מפני סחטנים מבוגרים ואפילו ילדים - היא עוברת דירות לאין ספור - בעלה וגיסה עוזבים גם הם את הגטו והם שוכרים בית בכפר - הם שורדים

*=4506-FINKELSZTEIN HERSZ - העד הוא נער יליד WARSZAWA שהגיע ל - SZEDLEC והוא מתאר את מצב היהודים שם - הוא נשלח ל - TREBLINKA ובדרך מצליח לקפוץ מהקרונ וחוזר ברגל לעיירה - הוא נתפס שוב והפעם הגיע ל - TREBLINKA - אחדים נבחרו לחיים מתוך המשלוח והוא ביניהם - הוא ממיין את בגדי הקורבנות ומשתתף בהעמסתם על הקרונות - העד מצליח להתגנב לקרון ומסתתר מתחת לבגדים - בדרך זאת יצא מ - TREBLINKA ומכיוון שהיה לו מראה טוב הוא מתקבל לעבודה אצל איכר - בהמשך הוא נשלח לעבודה בגרמניה בתור פולני ושם הוא משתחרר - עדות חשובה !!!

=4507-HAMBURGER ALEK- העד מספר על חיסול גטו SOKOLOW וחיסול היהודים באזור- העד נסע לגרמניה במסווה "ארי"

=4508-FTASINSKI JAN- העד הוא פולני שמוסר על קיום פעילות ארגונית פוליטית של המפלגה הקומוניסטית משותפת לפולנים ויהודים ב- PLONSK - בין היתר הוא מזכיר יהודים בני העיר שלחמו בספרד

4510 - DR. BEJLIN STEFANIA - העדה מספרת על היחס הבלתי אנושי של הגרמנים אל בית החולים היהודי NA CZYSTE ב- WARSZAWA בית החולים הגדול והמתקדם בכל פולין - המדובר בתקופה סמוכה לכיבוש ב- 1939 - הוא לא קבל מזון, תרופות או חימום - בהמשך הועבר ביה"ח ממקום למקום והציוד הוחרם או נגנב - החולים נשלחו להשמדה או נרצחו במקום

=4511-ROZIN ESTER- עדות על גטו WARSZAWA - מוזכרת פרשת מותו של JOSEF KAPLAN מפקדו הראשון של ה- Z.O.B. בינואר 1943 - שמו מוזכר בראשי תיבות J.K. - מוזכר ידידו הטוב של יוסף קפלן, גם הוא בראשי תיבות M.A. כנראה - MORDCHAJ ANILEWICZ - יוסף קפלן נרצח בנוכחותו ברחוב בעת בדיקת תעודות- הגרמני שמצא אצל קפלן אולר דקר אותו בו ואחר כך הרג אותו בירייה -

4512 - ANTNER ANNA - העדה מספרת על EISENSTEIN ראש O.D. בגטו BORYSLAW ששיתף פעולה עם הגרמנים ומסר יהודים רבים לידיהם – לפי העדה יהודים הרגו אותו ואת משפחתו - בהמשך העדה מספרת על AUSCHWITZ

4513 - DR. FILOSOF IRENA - מסמך שנכתב ב- 1941 - העדה טיפלה בילדי פליטים שהגיעו ל- WARSZAWA - היא מתארת תמונת מציאות קשה של רעב ומחלות - שבוש יחסי הורים-ילדים בנוגע למזון - **יש הורים הגוזלים מילדיהם את המזון שהם מקבלים במעון - מסמך חשוב !!**

=4514-GORSKI EUGENIUSZ- העד מספר על TREBLINKA בשלבי הקמתו הסופיים כמחנה מות- מעיד על רצח ילדים בידי מפקד המחנה

4515 - PERELMAN NUCHEM - העד מספר על רצח שבויים יהודים בידי חיילי S.S. בעת שהם הובלו במסע רגלי מ- LUBLIN ל- BIALA PODLASK - הנרצחים נקברו בפברואר 1941 ב- PARCZEW

4516 - אלמונית החותמת EWA - העדה מספרת שבאקציה הראשונה ה- JUDENRAT עצמו ארגן את מסירת 2000 יהודים שאינם עובדים עד לתחנת הרכבת - רכזו בעיר גם את יהודי JANOW ו- WISZNIC - חלק גדול מהיהודים גורש ל- MIEDZYRZECZ מעל ל- 1000 נרצחו בכיכר השאר ל- TREBLINKA - ב- SIEDLCE סגרו בגטו צוענים יחד עם היהודים והתפתחו תגרות ביניהם בעידוד הגרמנים - היו גם מקרי שוד כי הצוענים הרגישו עצמם מועדפים - שלוח היהודים והצוענים היה משותף - פעם ראשונה אני שומע על סגירת יהודים וצוענים יחדיו - יוסלה כרמין

4517 - בלתי קריא במקור - Z.I.H.

=4518-KELLER ELLA - מעידה על פשעיו של GOETH ב-PLASZOW

4519 - WOHLFEILER FELICJA - עדות נגד KERNER מפקד O.D. ב- KRAKOW

=4520-LOEWENSTEIN ARTUR- העד היה קצין בצבא פולין שנפל בשבי והוחזק במחנה השבויים MURNAU ב- BAWARIA - לפי דבריו היו במחנה 44 קצינים יהודים- הם הוחזקו בנפרד מיתר השבויים- ב-1943 ROMEL נתן הוראה לפזר אותם בין יתר השבויים- הם היו במחנה עד סוף אפריל 1945 !!!

4521 - REINER JOZEF - העד מספר על מעשי האכזריות של GOETH ב- PLASZOW - העד עצמו נורה ונשאר בחיים - מכל העדויות בנושא GOETH זאת עדות ראשונה שמישהו נותר בחיים לאחר "טיפולו" של GOETH

=4522-WASSERLAUF HENRYK- עדות כנגד DR. GROSS ב-PLASZOW

=4523-HABER OSKAR-העד מספר על מחנה PUSTKOW בשנים 1940-42 - מחנה לשבויים רוסיים וליהודים

4524 - HAND DORA - העדה מאשימה את דר' גרוס במות אביה ב- PLASZOW

=4525-NACHHAUSER WILHELM- עדות על מעללי GOETH ב-PLASZOW

4526 - PERLMAN MAURYCY - עדות נגד MARCEL GOLDBERG קצין O.D. ב- PLASZOW

4528 - FERBER SAMUEL - עדות נגד GOETH שרצח את אביו ב - PLASZOW

4529 - MANDEL ALEKSANDRA - העדות מקיפה את הזמן בין 15 ל - 30 ביולי 1942 בגטו RZESZOW - העדה כותבת על הגטו והכתיבה נעשית כנראה על בסיס יומן - **עדות מנוסחת בצורה סיפורית ספרותית - זהו מסמך בלתי רגיל כתוב בכשרון ומשקף את המציאות באותו גטו לפני האקציה הראשונה ובימים של הגירוש שהתחיל ב - 30/7/1942 - עדות חשובה !!!**

4530 - HIRSCH WILHELM - העד נשלח מ - PLASZOW באוקטובר 1944 והוא מתאר את הרושם הזוועתי שעשה מחנה GROSS ROZEN - הוא מגיע למחנה HASAG ALTENBURG שם הוא פוגש תנאים סבירים - אחרי צעדה קצרה הוא שוחרר - בעדות מוזכרים שמות רבים של אנשי PLSZOW שהיו יחד עם העד

4531 - RECHTMAN BENO - העד מספר על 1 JULAG ב - PLASZOW - היהודים עבדו בבניית מסילת ברזל - העד מספר על מנהל עבודה גרמני שהצית בלילה צריף מגורים - נוסף ל - 48 יהודים שנספו בשרפה הם הואשמו בחבלה והגרמנים הוציאו להורג עוד 13 נשים - **העד מתאר בצורה מרשימה את ההוצאה להורג שבצע מפקד המחנה MULLER** - הקורבנות נקברו ליד מסילת הברזל והעד עזר לגלוי קבר האחים אחרי השחרור - בעדות יש שמות רבים הראויים להנצחה - **עדות חשובה !**

4532* - WOHLFEILER FELICJA - העדה מתארת את שאירע ב - 13/3/1943 ביום חיסול גטו KRAKOW - היא הלכה עם תנוקה ל - KINDERHEIM לשם אספו את הילדים - **היא היתה אם יחידה בין מאות ילדים גלמודים - עדות נדירה על רגעייהם האחרונים של הילדים** - זאת גם עדות נוספת על פשעי GOETH

=4533 HAND DORA - העדה מספרת על PLASZOW, AUSCHWITZ ועל "מסע המות"

=4534 GRINBAUM SACHER - יהודי DYNOW גורשו מהעיירה ב-1939 - חלק נרצח במקום

=4535 LANGSAM MOZES - העד מספר על האקציה לחיסול גטו PRZEMYSL - 2/9/1943 **העד הסתתר בבונקר שלא התגלה ע"י הגרמנים** - בבונקר היו 17 אנשים והם שהו בו 11 חודשים - ביום השחרור - 27/7/1944 - נשאר בחיים 13 נפשות

=4536 REISS ARON - העד הוא איכר יהודי שגורש ל-PLASZOW ומשם למחנות נוספים- נשאר בחיים בנס

=4537 REIF WIKTOR - העד הוא אדריכל יהודי שתכנן מבנים בשביל הצבא הגרמני ונחשב בעיניהם חיוני- הוא מספר על PRZEMYSL ועל PLASZOW - **מ - PLASZOW יצא עם מפעל "EMALIA" של SCHINDLER ל- BRUNLITZ - הוא משבח את התנהגותו של SCHINDLER ליהודים**

=4538 DOMINITZ RAFAEL - העד מספר שהגרמנים גירשו את יהודי העיירה RADYMNNO שעל גדת הנהר SAN מעבר לנהר בצד השליטה הסובייטית ב - 1939 - העד מספר את קורות יהודי BRZEZANY - ב - 1941 המשפחה הגיעה ל PRZEMYSL ומשם העד נשלח ל- SZEBNIE - העד מתאר את המחנה הזה- העד מגיע ל - BIRKENAU ב- 1943 ומשם הוא נשלח למכרות הפחם ב - JAWISOWICE

DR. HAUPT DAWID-4539= - העד מספר על גטו PRZEMYSL ב - 1941/42 - מעיד על מעשיהם של כמה רוצחי S.S. שפעלו בגטו

GOLDMAN HERMAN – 4540 - העד מספר על יחס הוגן למדי כלפי היהודים בעיר PRZEMYSL בתחילת הכיבוש - בעקבות האשמות שהועלו נגד מפקדי העיר הגרמנים ביחס טוב מדי ליהודים בעת האקציה של יולי 1942 הודחו מפקד העיר וסגנו כמו כן **גם מפקד המחוז בטענה שקבלו שוחד מידי ה - JUDENRAT** - יו"ר היודנראט DR. DULDIG וסגנו הוצאו להורג באותו יום, כמו כן משפחתו של היו"ר

GOTTFRIED MOJZESZ – 4541 - העד מוסר על המצב הטוב באופן יוצא דופן של יהודי PRZEMYSL עד סוף 1941

PIOTR GLOD - 4542 - העד הוא פולני שסיפק מזון לקבוצה גדולה של יהודים שהסתתרו בתוך היער באזור BORSZCZOW - הוא תמך בהם עד השחרור - עדויות נוספות בנושא : **681 - 2479**

SZECHTER MARIA-4543=* - כותרת העדות היא : "ילדי PIKRYNA". - העדה מתארת את עבודת הילדים בבית חרושת לנשק "HASAG" ב-SKARZYSKO KAMIENNA

BANET FELICJA - 4544 - העדה מספרת על מחנה SKARZYSKO KAMIENNA - היא מספרת שבשנת 1944 הגיע משלחת רמת דרג לביקור ואחרי כן התרחשו אירועים במטווח שם היו בורות ההוצאה להורג - העדה מספרת שהיו מגיעות מכוניות מכוסות ומתוכן נשמעו קריאות - לא שמעו יריות אך הורגש באוויר ריח של גופות שרופות

MAJERSDORF GELA-4545= - העדה מספרת על PLASZOW בחודש נובמבר 1943 כאשר היה טרנספורט נשים ל - SKARZYSKO והיא ביניהם - בגלל מרחק הזמן העדה יכולה לתת תיאור מסוגן של האווירה השוררת בין האנשים במחנה -

MAJERSDORF GELA - 4546 - העדה מתארת את "מסע המוות" שהתחיל ב - 13/4/1945 והסתיים ב - 27/4/1945 - היא לא מספרת היכן התחיל המצעד אך היא יודעת לתאר אוירה ומצב רוח - **בסיום יש תיאור מצוין של רגע השחרור**

ERBSMAN BRONISLAW-4547= - העד מספר על התעללות GOETH בשני יהודים ב-PLASZOW

GROBLER SAMUEL - 4548 - העד מספר על GOETH ומוסיף שני קורבנות נוספים לרשימה הארוכה של קורבנותיו

HEYDL MARIA + IZABELA CZECZ - 4549 - עדות של שתי פולניות נגד STEFANIA BRANDSTETER יהודיה סוכנת GESTAPO ב - KRAKOW שהעלילה עליהן עלילות שווא בגינן נשלחו ל - AUSCHWITZ

MANDEL HENRYK-4550= - מעיד כנגד KERNER קצין O.D. במחנה PLASZOW

GROSSFELD IZAK - 4551 - העד מספר על פשעי GOETH

SCHNITZER BERNARD-4552= -העד הגיע ל- WISZNICE יחד עם עוד 68 יהודים שגורשו מ - KRAKOW – ב - 1940 העד הוא היחיד שנשאר בחיים, כל היתר מתו מטיפוס- העד בורח וחוזר ל - KRAKOW ועם חיסול הגטו מועבר ל - PLASZOW - העד מספר על מקרה יחיד ויוצא דופן הנוגע ל- GOETH כאשר הוא ויתר על עונש הוצאה להורג

בגין בריחה- העד עובד במחסני ביגוד שם אספו את בגדי היהודים המשולחים מארצות שונות- **העד מספר על דברי הערך שנתפרו בעיקר בשמיכות הילדים כי לא העלו על הדעת הרג ילדים**- העד יודע לספר על כל האוצרות האלה עליהם שלט AMON GOETH על האורגיות שנערכו ועל סוסי המרוץ שנקנו בשבילו ובשביל המאהבת- העד מספר שלייד שער המחנה סודר **צריף מאורגן להפליא כבית בושט** עבור אנשי ה - WEHRMACHT - כינויו של צריף הבושט היה "PUFFHAUS" - כשהתקרבה החזית נארזו הרבה חפצים יקרי ערך ו- GOETH שלח אותם במטען של SCHINDLER - בגבול נערכה בדיקה נמצאו הדברים ו - SCHINDLER נעצר אך שוחרר- נשלחה ועדה לבדוק את GOETH הוא הושם במעצר בית והחפצים הוחרמו- העד יודע לספר פרטים רבים על **אחריתו של CHILOWICZ** כי אחיו של העד היה גיסו - GOETH חיסל אותו ועוד 10 יהודים שיכלו להעיד על גניבת דברי הערך- אצל CHILOWICZ נמצאו אחרי מותו אוצרות ששוים 80 מיליון - **עדות חשובה על PLASZOW !!!**

4553 - **STEMER MAKS** - על פשעי GOETH ב- PLASZOW

=4554-**TRAUBMAN WIKTOR**-עדות כנגד GOLDBERG MARCEL איש O.D. ידוע לשמצה במחנה PLASZOW

4556 - **SPERLING BERNARD** - על פשעי GOETH ב- PLASZOW

=4555- **STERNGAST TADEUSZ** - העד מספר על חיסול היהודים בעיירות MYSLENICE ו- GORZKOW - העד מספר על 1 JULAG המסונף ל- PLASZOW- העד ברח והצטרף לפרטיזנים

4557 - **KAUFER SAMUEL** - העד מתאר באופן בלתי רגיל את מצב היהודים ב- NOWY SACZ ואת מצב הרוח בגטו - אחרי אקציות רצח ריכזו בתוך הגטו את היהודים מעיירות הסביבה : STARY SACZ , GRZYBOW , LIMANOWA - כיון שיהודי עיירת MSZANA DOLNA לא הצליחו לגייס את סכום הכופר שהוטל עליהם 1000 איש מוצאים להורג - אוגוסט 1942

4558 - **GERTNER JOSEF** - זאת עדות מיוחדת על PLASZOW - העד היה מוזיקאי והוא מספר על התזמורת שהוקמה לפי פקודת GOETH והוא צורף אליה - העד מספר על פשעיו של GOETH מזוית אחרת שלא פגשתי עד עתה - הלהקה המוזיקלית ניגנה בלילות ההוללות בוילה של GOETH והם היו נתונים בלי הפסק לאיום של שנויי במצב רוחו כלומר לסכנת מות

4559 - **NISSENZWEJG HENRYK** - העד מוסר מידע על המלשין היהודי WEININGER שפעל ב- KRAKOW ו- BOCHNIA

=4560-**TRAUBMAN WIKTOR** - עד ראייה לרציחות של-GOETH ב-PLASZOW

4561 - **AUGENBLICK FLORA** - עדות נגד HEINRICH שפעל ב- KRAKOW

4562 - זהו דין וחשבון של הועד היהודי ב- DEBICA שנרשם ב- 1945 - הוא כולל מידע על תהליך חיסול היהודים באזור DEBICA

=4563- **BAU JOZEF** - עדות קצרה על מצב היהודים ב- 1939-1941 - KRAKOW

=4564- **LANGER ARON** - העד היה עד ראייה לפשעי GOETH ב-PLASZOW והוא מספר את הידוע לו

PLASZOW - RETTIG ANNA - 4565= העדה מתארת את אוירת החרדה במחנה
תחת הנהגתו של GOETH ומספרת על רציחתה של האדריכלית DIANA REITER בגלל
התמוטטות ארובה

4566 - עדות זניחה

4567 - GERSTMAN IDA - העדה הגיעה מ- KRAKOW ל- KIELCE ובאותו יום
נקלעה לתוך הפוגרום - מספר פעמים הייתה בסכנת חיים ובאופן מקרי נשארה בחיים -
היא מספרת על פולנים מגדול ועד נערות וילדים, פקידי ממשלה, אנשי משטרה ומשטרת
הרכבות כולם כלם היו משולהבים ומוכנים להכות ולהרוג - היא מספרת רק על פולני
אחד שרצה לעזור וחסף מכות רצח

4568= SPIRA RACHEL - עדות כנגד שלושה יהודים ששיתפו פעולה עם הגרמנים
והתאכזרו ליהודים במחנה PLASZOW - הם הוצאו להורג ב-1946

4569 - BERNARD ARONCZYK - העד מספר על שהותו ב- AUSCHWITZ ועל
עבודתו ב- BUNA במפעל I.G.FARBEN בתור מהנדס

4570 - LAZAR CHAJM - העד מספר את עלילות GOETH ב- PLASZOW - לפי
דבריו GOETH ירה לעברו ממרחק והוא רץ להסתתר מאחורי הצריף

4571= SCHREIBER ZALEL - העד מספר על מעלליו של GOETH ב- PLASZOW

4572= KENNER HENRYK - העד מוסר על רצח בבורות הריגה ביולי 1941 ב
TYNIEC סמוך ל- KRAKOW - פעם ראשונה אני קורא עדות על תאריך מוקדם כזה
באזור KRAKOW-יוסלה כרמין

4573* - LINDZINOWA HELENA - העדה היא דודתו של LEOPOLD BRAJNES
ילד יהודי בן 4 - הילד התגלה ע"י הגרמנים במנזר ב- MIECHOW ודינו נחרץ - נזירה
מלבישה אותו בלבן שמה על צווארו צלב ומביאה אותו למטה הגסטאפו ב- KRAKOW -
הילד קד קידה ומרשים את הקצין הגרמני שמתעורר אצלו לרגע רגש אנושי - הילד מוכרז
כלא יהודי ומוחזר למנזר ב- MIECHOW - כל זה שמעה הדודה מפי הנזירה

4574 - PERLBERGER MAKSIMILIAN - העדות ניתנה ב- 1946 בפולין בשיא
ההסתה האנטישמית - עקב כך העד נזכר באירוע לו היה עד על עלילת חטיפת ילד נוצרי
לצורך עריכת פולחן דתי בשנת 1938

4575 - FEINER EDWARD - העד מוסר חות דעת חיובית על DR. GROSS הרופא
הידוע לשמצה מ- PLASZOW - זאת עדות חיובית יחידה שאני יודע עליה

4576= SCHMEIDLER STELLA - הייתה עדה לרציחות GOETH ב- PLASZOW -
מעידה גם על מעשי שחיתות, התעללות ואכזריות של DR. GROSS של KERNER ושל
CHILOWICZ

4577= *TOTENGRABER ELISZEWA - ילדה יהודיה אצל פולני שדואג לה- מגיעה
לבית ילדים ב- ZABRZE

4578* - BORENSZTEIN MICHL BORUCH - ילד בבת הילדים ב- ZABRZE מוסר
בקצרה את קורותיו

INDY MIRIAM-4579=* -ילדה שהייתה אצל הנזירות ב-WARSZAWA עד לשחרור

PRUFERI LEA-4580* -ילדה קטנה מ-HORODENKA מספרת תלאותיה

PRUFER SAFAH-4581=* -ילדה מאזור BUCZACZ מספרת על נדידה של 7 חודשים
כי איש לא רצה לתת לה קורת גג

BRANDES RYWKA - 4582 – ילדה קטנה בבית הילדים ב – ZABRZE מוסרת עדות
קצרצרה – חוץ משם הילדה אין שום פרט נוסף

FERSTER KAROL - 4583 - **העד הוא צייר- אומן מ - LWOW שהועסק במועדון
הקצינים של ה - S.S. וה - GESTAPO כמקשט את המקום בציורי קיר - העד מוסר
דברים מזווית של הסתכלות מקרוב "דברים שרואים מכאן לא רואים משם"**

FUCHS JOSEF MOSES-4584=מעיד על מעשי GOETH ב-PLASZOW

SCHEIN JAN-4585=מעיד על פשעיו של AMONN GOETH ב-PLASZOW

ING. STENDIG JAKUB - 4586 - העד מספר בהרחבה על קבלת שנאים -
TRANSFORMATOR והתקנתם כדי לספק את צרכי מחנה PLASZOW - מהתיאור
אפשר ללמוד על המבנה הפיזי של המחנה ועל השימוש המיועד למבנה זה ואחר - קטע שני
בעדות מספר על שיטת עינויים אכזרית של כליאה בעמידה בתוך כלוב צר - **שישה אסירים
הוצאו להורג בתליה ויומיים אחרי כן הגיעה פסק הדין ממרכז מחנות הריכוז המעניש
אותם ב - 25 מלקות -**

DR. HOPFEN FELIKS - 4587 - העד הוא יו"ר הוועד היהודי ב - RZESZOW והוא
כותב ל - Z.I.H. האזורי ב - KRAKOW - הוא מוסר דין וחשבון על קורות היהודים בעיר
בעת השואה

GROSS ZYGMUNT - 4588 - העד מספר על גטו RZESZOW ועל מחנה
SZEBNIE

SZAFRAN STANISLAW - 4589 - פולני מספר על מחנה SZEBNIE - **הוא מספר על
המתרחש עם האסירים היהודים מנקודת ראות שונה מהרגיל**

KALWO OTTO-4590=משמרת לילה במחנה ריכוז GLEIWITZ - תיאור פיוטי ספרותי
בשפה הגרמנית שנכתבה ע"י העד עצמו

SLUSARCZYK STANISLAW - 4591= העד מספר על פעילות מחתרית בגטו
KRAKOW- היה חבר בתנועת הנוער "עקיבא"

4592 - בלתי קריא במקור - Z.I.H.

WACHTER KAROLINA - 4593 - העדה מספרת על הברחת הגבול לסלובקיה ומשם
להונגריה. היא מספרת על תפיסת המשפחה וישיבתם בכלא ובמחנות שונים - כאשר
הגרמנים נכנסים להונגריה העדה ומשפחתה עוברים לסלובקיה - **העדה מוסרת פרטים על
הלחימה הפרטיזנית בהרים בה לקחה חלק**

4594 - STERNBERG - MANSFELD HENRYK - העד מספר על יציאת משלוח מ -
PLASZOW בקרונות חתומים בקיץ 1944 לכיוון MAUTHAUSEN - העד מספר על
משוגעים - פעם ראשונה אני קורא עדות המספרת על אנשים שיצאו מדעתם ועושים
בקרונ הסגור מעשים מטורפים - העד מספר שבקרונ היו כמה מטורפים וכאשר ירדו
מהקרונות אחד מהם נעמד להילחם בכלב שליווה חייל S.S. - הוא הכה בו באגרופיו
ובעט בו ברגליו עד שנפל שדוד משיני הכלב - היו בודאי מקרים רבים כאלה אך אינם
מוזכרים בעדויות - יוסלה

HOLLENDER - 4595* - קטע מיומנה של העדה הנוגע לבנה יחידה שהיא ניסתה
להציל בכל כוחה הדל אך לשווא - **KRAKOW** - מרגש עד דמעות !!!

4596 - STURM BERL - העד מספר על בחורה פולניה בת 17 שפגש באקראי שמצילה
אותו ואת בתו ומסתירה אותם- היא נשארת להם נאמנה בתנאים הקשים ביותר ומסכנת
את חייה וחיי משפחתה -

4597 - RITTERMAN HANNA - העדה מספרת על תלית ERIKA WEITZ ו- REGA
SALTZ במחנה PLASZOW - בעת חיסול גטו TARNOW נרצחה אחותה יחד עם תנוקה
- התינוק הורדם עם כדור שינה ואחותה נשאה אותו בתרמיל - GOETH שלף אותו
מהתרמיל ורצח אותו יחד עם האם במו ידיו - העדה מספרת על מפעל "HASAG" ב -
SKARZYSKO ו- CZESTOCHOWA - היא עוברת גם את DACHAU ו- RAWENSBRUEK

4598 - LESER LEON - העד מספר על האקציות ב - TARNOW - באקציה
שהתרחשה באוקטובר 1943 בה השתתף גם GOETH ראה העד במו עיניו כיצד הוא רוצח
שלושים וכמה יהודים - העד מספר ש- **BLACHER** מפקד הגסטאפו בעיר לימד את שני
בניו בני 10 - 13 לירות למטרה על יהודים שהוצאו מבונקר והיה מרוצה שהם מצליחים
לקלוע - המשך העדות יכול לשמש עלילה לרומן !!! - העדות נקטעת - עדות זהה ב -
3432

4599 - LESER SZALOM - העד עבד ב - PLASZOW במטבח הגרמני והוא מספר על
הבשר המשובח שבישל בשביל הכלבים שאומנו לשסע את האסירים - העד מספר על רצח
שביצע GOETH לנגד עיניו

4600 - KORNILO JOZEF - העד מספר קורות היהודים ב - TARNOW החל מ -
1939 עד לאקציה האחרונה בפברואר 1944 בהישלח אחרוני היהודים - העד מונה את כל
האקציות לפי תאריכים ויורד לפרטים - העד מספר ש - GOETH השתתף באחת האקציות
ורצח במו ידיו הרבה ילדים

4601 - ROTHBERG IRENA - העדה מספרת על גטו KRAKOW ועל מחנה
PLASZOW - בין היתר היא מספרת על בדיקות ומדידות אנתרופולוגיות שנעשו לבנות
צעירות בין גילאי 16-22 כדי להוכיח את נחיתות הגזע היהודי - את הבדיקות ערך רופא
גרמני DR. WALLBAUM כשהבנות ערומות - היתה גם בדיקה גניקולוגית - יש הרבה
עדויות של אנשי KRAKOW אך יש רק עוד עדות אחת בנושא זה

4602 - GOLDSTAUB MAURICY - העד היה ב - PLASZOW - הוא מעיד כנגד
GOETH שרצח שני יהודים מהקומנדו בו עבד

4603 - NORENBERG ZYGMUNT - העד הוא סנדלר שהיה מתקין נעלים ל -
GOETH במחנה PLASZOW - הוא ראה במו עיניו את רציחותיו

4604 - FABER MARJAN - העד מלא טענות כרימון כנגד WEININGER משתף פעולה פעיל מאד בגטו BOCHNIA - העד עצמו היה מעורב בארגון הברחת יהודים להונגריה תמורת כסף - המלשין רדף אותו ואת משפחתו גם כאשר נמלטו ל - BUDAPEST - לפי דברי העד VEININGER הסגיר אותם בידי הגרמנים כאשר אלה השתלטו על הונגריה והם נשלחו ל - AUSCHWITZ שם נספו - המלשין שרד והוא חופשי

4605 - ROCHMAN LEJZOR - העד בורח מ- WARSZAWA ומגיע ל- ZAMOSC - העד מספר ששלושה אנשי S.S. ירו בעורפם של 231 יהודים בטענה שהם חולי טיפוס - בסוף 1942 ZAMOSC הייתה "נקיה מיהודים" - כמה יהודים והוא ביניהם ברחו מהמחנה ליער ורצו להצטרף לפרטיזנים - הם לא קבלו אותם כי הם יהודים לעומת זה שדדו אותם - הם חזרו למחנה וקבלו עונש מלקות - הוא מגיע ל- MAJDANEK ויש לו סיפורי זוועה על מחנה זה - העד הועבר ל- SKARZYSKO ויש לו סיפורים גם על מחנה זה - הוא מספר על כמה בעלי תפקידים יהודים שהתנהגו באכזריות וכאשר האסירים הגיעו ל - BUCHENWALD נערך להם משפט שדה והם הוצאו להורג ע"י האסירים - הוא הועבר למחנה SCHLIEBEN - התפוצצות הרסה את מפעל התחמושת ואסירים הואשמו בחבלה

4606 - ROCHMAN LEJZOR - העד מספר על מחנה SCHLIEBEN ומתאר את היחס האיום לאסירים מצד ראשי הבלוקים וה- CAPOS - המחנה מסונף ל - BUCHENWALD שם הנהלת המחנה נמצאת בידי אסירים פוליטיים - הם נתנו הוראה להרעיל את אותם ראשי בלוקים מושחתים ובמקומם הגיעו אחרים שהתנהגו בצורה אנושית לאסירים

4607 - KALB FANI - העדה מספרת על גורלה ב - KRAKOW וב - PLASZOW

4610-4609-4608 - בלתי קריא ללא תקנה

4614 - PERCZYK ABRAM - העד מוסר מידע על DR. DYLEWSKI שהיה רופא מחוזי ב - PINSK - העד מאשים אותו באחריות למותם של רופאים יהודים ומשפחותיהם

4615 = GUTGOLD SARKA+WOJDISLAWSKI HENIEK - בעדות דו"ח מפורט על פעולות קבוצת המחותרת המכונה "קבוצת 66" שפעלה בגטו CZESTOCHOWA - מוסרי העדות הם הניצולים היחידים מתוך חברי הקבוצה הרבים שאת שמותיהם העתקתי להנצחה - באותו נושא ראה עדות 1022

4616 = FRIDLAJND MOSZE - העד מספר על העיירה TARNOGRUD שנשרפה בפרוץ המלחמה ב - 1939 - הוא מעיד על תקופה קצרה עד שהעיירה עוברת לשליטה רוסית

4617 = SZLICHER MORDCHAJ - פרטיזן יהודי מ- BILGORAJ מספר על קרבות נגד הגרמנים בהם הוא מפקד על יחידה שהיו בה הרבה יהודים

4618 - GRYNWALD ARON - העד מספר על התארגנות מחתרת קומוניסטית בגטו BEDZIN ועל קורות אנשיה שנאסרו ועונו בידי הגרמנים

4619 - ROLNIK JECHIEL - העד מספר על פעולות פרטיזנים ביערות PARCZEW בין הפרטיזנים היו יהודים והיתה גם יחידה רק של יהודים - העד מספר על יהודים בתוך יחידה של שבויים רוסיים שסבלו השפלות והיו בסכנת חיים

4620 - חסר במקור - Z.I.H.

WASILEWSKI STANISLAW-4621=פולני שהסתיר יהודים בשואה מבקש עזרה
מ-Z.I.H.

=4622-WIECLAWSKI K.-העד הוא יהודי שמספר על פולני שהסתיר יהודים

4623 - עדות על עזרת פולנים – לא תורגם

*4624 - **JAKIMOWSKA M.** - ילדה קטנה מתארת אקציה במחנה VILNO ב -
27/3/1944

=4625-DR.GOLDFAJN OLGA-רופאה מהעיר PRUSZANY מספרת סיפור יהודי העיר
וגם סיפורה האישי - העדה מספרת על 6000 יהודים שמתו ברעב בגטו- העדה התאבדה
בנטלה רעל אך רופאים הצילו אותה - **ידידה נזירה מצילה אותה במנזר** - העדה עוזבת
את המנזר כדי לא לסכן את הנזירות וידידתה הנזירה עוזבת גם היא - שתיהן לבושות בגדי
נזירות נודדות ממקום למקום עד שמגיעות אל משפחת הנזירה CZUBAK

=4626-PEIPER MARIA ANNA- העדה מגוללת מסכת ארוכה של סבל בגטאות ותחת
מסווה ארי ב -LWOW ,PRZEMYSL, WARSZAWA - **עדות זהה ב - 4637**

=4627-PACANOWSKA ZOFIA- העדה מספרת את הרפתקאותיה ללא ספור במסווה
אוקראיני- על תושייה ואומץ לב- LODZ וערים אחרות

=4628-KARANTER ANNA- לעדה היה משק חקלאי בכפר באזור STANISLAWOW-
היא גורשה מהכפר והגיעה ל-LWOW שם היא חיה במסווה ארי

=4629-KAGAN DIANA-העדה חיה במסווה ארי ועבדה בעירית MINSK-
MAZOWIECK ביום חיסול הגטו--22/8/1942 היא רואה מקרוב את האירועים ומספרת

=4630-HOCHBERG ROZA-העדה מספרת על האקציות הראשונות בגטו
LWOW בתחילת 1942 ושיתוף הפעולה של השוטרים היהודים-היא מעידה על החיים בגטו
הצפוף והסגור- היא מספרת על הבריחה מהגטו וכיצד הסתתרה אצל איכרים בכפרים
תמורת כסף רב וסיכון-היא מספרת על מסתור במנזר עם עוד 15 איש מבלי שהנזירות ידעו
על כך-**היא מוסרת ידיעה שאני שומע לראשונה שבגטו LWOW היה מקרה של הוצאה
להורג של אנשים מרכיבי משקפיים**

=4631-FELCZER RITA-העדה **יוצאת מבור ההרגה ב-STANISLAWOW**-בעזרת
פולני היא מגיעה ל-KRAKOW וחיה תחת מסווה ארי-היא נאסרת ב-MONTELUPICH-
כמעט כל העדות מוקדשת לעינויים וחקירות שעברו נשים אסירות-העדה מצליחה לברוח
מבית הכלא

=4632-GLAT DAWID-מספר כיצד חי מחוץ לגטו ורשה, כשברשותו תעודת זהות ארית -
נהג לעבוד כמתקן שעונים מעוררים כשהוא נודד בין כפרים, עד שנעצר כחשוד בהשתייכות
לארגון מחתרת בבילורוס ב- 31/7/1942 ונשלח ל- MAJDANEK כל זמן מאסרו הסתיר
את זהותו היהודית- **העד מספר איך התחיל רצח המוני של יהודים ב - 3 בנובמבר, כשירו
ב- 17000 יהודים, כשברקע מוזיקה מהרדיו מנגנת בקולי קולות -הוא מספר על יהודי
אחד שקפץ מן השורה והצליח לרצוח איש S.S. בדקירות סכין לפני מותו, ועל נער שסיפר
להם על אוצר טמון באדמה בתמורה לחייו, אבל רצחו אותו מיד עם המצא האוצר - באפריל
1943 הועבר ל- OSWIECIM שם עבד בעבודות כפיה - הוא מספר על פעילות
הקרמטוריום - עם התקרבות החזית בתחילת 1945 הועבר ממחנה למחנה עד לגבול שוויץ
באלפים - שוחרר ב- 30 באפריל 1945 על ידי האמריקאים.**

*4633-REINER ROZA- מספרת כיצד ברחו מכפרה CHLEWICE עם תינוקה בן
השנה ונדדה מכפר לכפר מסתתרת בשדות ולעיתים אצל אנשים, כשהיא עובדת ככובסת,

כעוזרת בית ובחקלאות-העדה **נלחמת על חיי בנה הנימול שמדי פעם חושף את יהדותה- מכיוון שלא היו לה תעודות לא יכלה להישאר באותו מקום זמן רב- כשחזרה בתום המלחמה לכפר הולדתה לא רצו הכפריים להחזיר את הרכוש.**

=*LEINER FELA-4634-העדה מספרת על האקציה ב-GRODEK JAGIELONSKI-היא מספרת איך שרדה את השואה כנערה צעירה כשהיא עוברת מעבודה לעבודה אצל אנשים שונים באזור LWOW-היא מסתירה את יהדותה תוך עזרה מאחותה בעלת המסמכים האריים

=KELLEROWA DOROTA-4635- העדה מספרת בלשון עשירה חוויות אם ובתה הקטנה כשהן מתחמקות מאקציה הנערכת ב-POLANIEC - האיכרים מפחדים להכניסן הביתה והן רעבות ומיאשות- **האם מצליחה להערים על סחטנים ומקבלת אומץ להמשיך !**

=DEUTSCHER IZYDOR-4636-העד היה שבוי במסווה פולני-הוא בורח, עובר את הגבול לסלובקיה ומצטרף לפרטיזנים

4637 - עדות זהה ב - 4626

***SCHNITZER IRENA - 4638** - ילדה קטנה מספרת את קורות חייה העשירים

=WEINREB MAJER-4639-העד מתאר את חיסול גטו KRAKOW והמעבר ל - PLASZOW - העד מגיע ל - AUSCHWITZ עם משלוח של 4000 יהודים ולאחר המיון נשארים 25 והוא ביניהם - **העד מוסר ידיעה על התאבדויות במחנה שעוד לא פגשתי כמוה, הוא מוסר שרוב מעשי ההתאבדות על חוטי התיל המחושמלים נעשו ע"י יהודים מיוון ומהולנד, יהודים פולנים כמעט ולא התאבדו בדרך זאת -** העד מוסר גרסא חדשה בנוגע להריגת SCHILINGER S.S. בידי אישה בכניסה לתאי הגזים - בגרסא זאת האישה היא שחקנית תיאטרון בעלת אזרחות אמריקאית שמגיעה עם משלוח מ - BERGEN BELSEN - היא פוצעת גרמני נוסף - **על הריגת SCHILINGER ראה** **עדויות נוספות : M49 - 320-325-335-449-1605-1814-2250-2788-4084-4639 -** עדות זהה ל - 320 ב - 5098 & = & M1E/920-1357-1366-2380-1397 & = & - **017/95**

=BLUM EMIL-4640-העד מוסר על האקציות שנערכו ב-STRYJ-העדות נמסרה ב-KRAKOW בפברואר 1945 - העד קבל מכתב איום ועזב את העיר

=LANDAU DINA-4641-העדה מספרת תלאות משפחתה-היא ואביה מצליחים לברוח מ-PLASZOW ולעבור את הגבול להונגריה

***ROTH EDA-4642-**העדה מספרת על הצלת ילדה ע"י פולניה

=BRZEZINSKA DWORA-4643-העדה מספרת על בריחתה מ"בלוק המוות" מס. 25 ב - AUSCHWITZ - בבלוק זה היו אוספים את המיועדים למוות לאחר גמר ה"סלקציה"

=ERECHNER ALA+GALPERSON RACHELA-4644- שתי ילדות מספרות חוויות אישיות מגטו WILNA - על אקצית הילדים ב - 27/3/1944 - אחת הילדות מספרת על בית היתומים של JANOSZ KORCZAK ב - WARSZAWA - (פעם ראשונה שאני פוגש עדות על בית היתומים - יוסלה כרמין)

=4645-FRUCHTHANDLER JOZEF-העד מספר על אכזריותו של DR.ROZEN מפקד
ה-O.D.-ב-BOCHNIA-העד, שני אחים, אחות ואם ניצלו בעזרת פולנים ב-KLAJ אזור
BOCHNIA

=4646-WULF JANINA-העדה מספרת שבדירתה בגטו BOCHNIA נאסר KUBA
BERKOWICZ חבר המחותרת בגטו KRAKOW-המאסר בוצע ע"י איש O.D.

=4647-BYK JOZEF-העד עבר עם הצבא הפולני את הגבול להונגריה-היה במחנה
שבויים - ברח לבודפסט ועבר מקומות רבים- ב- 1944 הגיע ל- MAUTHAUSEN

=4648-BERTISCH-קורות קהילת STANISLAWOW בפרוטרוט ובהרחבה

=4649-DR. SCHWAM STEFAN-העד ומשפחתו עוזבים את WIENA ב- 1938
ומגיעים לצרפת - תיאור נאמן של מצב הפליטים היהודים - העד וידידו עומדים בראש קבוצה
של 400 יהודים שיוצאים ברכבת שמביאה אותם לאיטליה-

=4650-GOLDSTEIN MAJER-העד מתאר את חיסול גטו KRAKOW ב- 13/3/1943
ואת העברת חלק מהיהודים למחנה PLASZOW

4651 - בלתי קריא במקור - Z.I.H.

* =4652-STARK RACHEL-נערה צעירה מספרת על גלגולי משפחתה בהליכה רגלית
מ-WARSZAWA עד PARCZEW-היא נשארת לבד בכפרי הסביבה ומצטרפת לפרטיזנים
תפקידה לרגל ולאסוף ידיעות על תנועת הגרמנים-העדה נמצאת בבית יתומים

=4653-MASLANKO MOJZES-כתב אשמה של עו"ד כנגד FELD MARSCHAL VON
BRAUCHITZ המפקד העליון הגרמני של חילות היבשה על אחריותו למעשי ההרג ביהודים

=4654-SZYPER HENRYK-העד מספר על LWOW בתקופה הראשונה אחרי הכיבוש-
1941

=4655-REICH-העד מספר על גטו DEREZYN עד חיסולו - מצטרף לפרטיזנים ב-
PUSZCZA LIPICZANSKA

=4656-MATUSZCZAK MARIA-העדה מספרת סיפור שלא ייאמן : אסירים בבית
הסוהר "PAWIAK" ב-WARSZAWA שעובדים בפינוי הריסות בשטח הגטו השרוף
מוצאים נערה חיה בתוך בונקר ומביאים אותה איתם- 13/12/1943 היא חלשה מאד
ומקבלת מזון מיוחד כדי שהגרמנים יוכלו לחקור אותה- הם מתפללים על נס ההישרדות
ומבטיחים לה את החיים במתנה- כעבור זמן מה הועברה לתא הנידונות למות והוצאה
להורג- עדות יחידה על הימצאות יהודי חי בתוך חורבות הגטו כמעט 8 חודשים אחרי
פרוץ המרד !!!

4657 - בלתי קריא במקור - Z.I.H.

=4658-ROZENKER ARKADI-העד גנב את הגבול לרוסיה בשנת - 1939 מתנדב לצבא
האדום ולומד וב"הס לקצינים-מתנדב לבריגאדה הפולנית-משתתף בהרבה קרבות ונפצע
פעמיים- מקבל עיטורים על אומץ לב

=4659-ROTHOLC SZEPSEL-העד היה שוטר בגטו WARSZAWA ואחרי שעזב את
המשטרה עסק בהברחות- העד מסר עדות בלתי רגילה ויחידה במינה המוקדשת כולה

לשיטת ההברחה לתוך גטו WARSZAWA וממנו החוצה - העד ומשפחתו מגיעים ל- HOTEL POLSKI- הוא חשדן ולא מצטרף ל-"נסיעה לחול"-העד מוסר את שמו של המתווך היהודי בהפקת הדרכונים : SKOSOWSKI LOLEK - לעד יש עדות נוספת במס. 4659

4660 -אלמוני - עדות אלמונית המוסרת אחד לאחד מעשייהם של רוצחי יהודים ומשתפי פעולה פולנים במחוזות SOKOLOW ו- SIEDLCE

4661-SCHEIDLINGER IZAK-העד מספר על PLASZOW-העד מספר שראה במחנה הוצאה להורג בבורות הרגה (עדות ראשונה מסוג זה על PLASZOW-יוסלה כרמין) עדות זהה תחת מספר 824

4662= **רופא אלמוני**-מספר על המחנה הפולני ב- PUSTKOW - היה במחנות נוספים

4663 - עדות זהה ב- 180

4664-SALOMON HERBERT-העד מספר על מחנה LANDSBERG

4667 - **אלמונית** - העדה האלמונית מספרת על מחנה HEILIGEBEIL ועל "צעדת המות"

4668 - בלתי קריא במקור - Z.I.H.

4669= **MAREK** - **נער בן 17 מוסר את העדות המרשימה ביותר על PLASZOW**
DR. GROSS הרופא היהודי של המחנה עשה את הסלקציה של הזקנים - 1944 -
GOETH פקד לא לרפא פצועי ירי - על מחנה PLASZOW ישנו המספר הגדול ביותר של עדויות בארכיון **M49E**, קראתי את כולן ואני מעריך שזאת העדות המקיפה והברורה ביותר על המחנה

4670= **PERLMUTTER MAJER**-העד מספר על גטו SASOW ועל מחנה העבודה WIELKIE LACKI-הוא מספר על קצין ה-**WARZOG S.S.** שהיה ממונה על הגטו

4671 - **GOLDMAN SOLOMON + GUSTA** - העדים מספרים את סיפור הבריחה מ- BOCHNIA עם פרוץ המלחמה ב- 1939 - בהמשך הם מספרים על שלטון הסובייטים ב- LWOW וכבוש העיר בידי הגרמנים - המשך העדות מספר את חיסול יהודי העיר

4672* -TOMASZKIEWICZ JAN - קצין דת בצבא הפולני מספר על הצלתה של ילדה יהודיה בת 10 על ידו ועל ידי זוג רופאים פולנים - ברצונם של הרופאים היה להטבילה לנצרות אחרי המלחמה, אך הוא מתנגד לכך ומחפש ארגון יהודי שיטפל בה

4673 - **DR.GOEBL KAROL** - העד הוא רופא ב- BAUDIENST שם עובדים יהודים - בעדות לא נאמר במפורש שם הגטו אך אני משער שמדובר על LWOW - העד מתלונן בעיקר על השחיתות ב- JUDENRAT על הפקרת העניים ועל ה- CAPOS היהודים

4674 **תורגם** ועדין לא הודפס +

4675 - **GABER MARYLA** - העדה מספרת סיפור משפחתה ב- KRAKOW והסביבה - המשפחה ניצלה כי הם היו אזרחים רומנים

*=**STERN LILITH-4676** - נערה מספרת בצורה בהירה מאד את ההתרחשויות ב-LWOW בתוך העדות ישנו גם שיר שהעדה כתבה-אישה גרמניה הצילה אותה

=**4677 - LUFTGLAS SALA** - העדה מספרת על מחנה PARSCHNITZ

=**4679-GOLDMAN HERMAN**-העד היה סגן יו"ר ה-JUDENRATH ב-PRZEMYSL מספר על פעולות הוועד והיחסים עם הגרמנים

=**4683-DR. LIEBESMAN**-העד מספר על מעשי רצח זוועתיים ב-STANISLAWOW

=**4684-GEIZHALS HANKA**-העדה מספרת על פינוי PLASZOW בסוף 1944 - מסע המוות- מחנה NEUSTADT

=**4685-DR. SCHLANG DAWID** - העד היה חבר ה-JUDENRATH ב- KRAKOW מוסר פרטים מדויקים על הרכבו-פרטים רבים על המפקדים והפקידים הגרמנים שפעלו ב-KRAKOW -

=**4686-GELLES OSKAR**-העד מוסר ידיעות חשובות ויוצאות דופן- **הוא ריכז רפת בה היו 700 פרות** - WARSZAWA -"FLAK" חברה מסחרית בבעלות פולנית עזרה להבריח נשק לגטו- במרד הפולני ב- 1944 פעלו בצד הפולני הרבה סוכנים גרמנים

4687 - DANZIGER MENDEL - העד מוסר מידע על מחנה KUROWICE ליד LWOW - העד מוסר את שמותיהם ופרטיהם של אנשי ה- **S.S.** שפעלו במקום

4688 - עדות זהה ב - 350

=**4689-STERN JONAS**-העד מספר על גטו LWOW-באחת האקציות האחרונות בחודש מאי 1943 הוא נשלח להשמדה ל-BELZEC ומצליח לברוח מהקרן ולחזור לגטו-ימים ספורים אחרי זה הוא נלקח יחד עם אלפים למחנה JANOW-**בגאיות מאחורי המחנה בקבוצות של 100 הוצאו להורג ההמונים** - העד עצמו לא נפגע, יצא מתחת לגויות והצליח לברוח - לאחר זמן הוא עובר את הגבול להונגריה ושרד- פרטים נוספים נמצאים בעדות 3730

=**4690-LICHTIG BERTA** - העדה מספרת על מחנה עונשין DEBY ועל מחנה ליד מפעלי תעופה ב- MIELEC

=**4691-WAGNER ROZIA** - היהודים ב- LWOW - העדות נקטעת לפני האקציה הגדולה

=**4694 - גב. KIPEL** - העדה מספרת את קורות יהודי NOWY SACZ -

=**4695 - TRAUBE LEON** - העד נלקח באקציה שהתנהלה ב- BOCHNIA בספטמבר 1943 למחנה SZEBNIE - הוא מספר על המחנה - בנובמבר חוסל המחנה ואנשים הובאו לבורות ההריגה - העד הצליח לברוח בדרך ליער ולהינצל - הוא מצליח לעבור את הגבול לסלובקיה ומשם ל- BUDAPEST

=**4696 - HAUSER ANNA** - העדה מתארת תמונה עגומה ביותר של חדרי החולים ב- SKARZYSKO - היא מציינת ש- GOLDBERG מפקד ה- **O.D.** היה עושה את הסלקציות של המיועדים למוות

- RUSEK REGINA - 4697*** - ילדה קטנה מספרת על אימה ואחותה ששרדו יחד איתה לאחר מאבק עיקש לחיים
- KRUGER GENIA - 4698*** - ילדה מספרת על משפחתה שהסתתרה בכפר הולדתה אצל שכנים - הם שורדים את המלחמה אך הוריה ואח נרצחים אחרי השחרור
- KUDLER HENRYK - 4699** - העד מספר על מחנה PLASZOW ועל מעללי GOETH - יתכן שיש חידוש בדבריו של העד לעומת העדויות הרבות בנושא GOETH - הוא מספר על אגירת נשק והתארגנות מחתרתית שלא הצמיחה שום פעולה ממשית
- GROSSMAN ESTER-WASSERREICH - 4700** - העדה מספרת על גטו LODZ משם הגיעה ביולי 1944 ל- AUSCHWITZ - אחרי שהות קצרה העדה מגיעה ל- STUTHOFF והיא מספרת על המחנה
- SEDLACZEK KAZIMIERZ - 4701** - פולני מספר על רצח היהודים ב- SKAWINA
- DR. SEDLACZEK - 4702** - העד הוא פולני שהיה מפקח מסים ובחודש יוני 1942 הגיע ל- SEDISZOW לביקורת - הוא נקלע לאקציה ומתאר אותה
- ZIEREIS FRANZ - 4703** - איש S.S מפקד מחנה MAUTHAUSEN מספר על עבודות הכפייה ומעשי הרצח שנעשו על ידי אנשי S.S. ואחרים- הוא מספר על עיבוד אומנותי של עור אדם הוא מספר איך רצחו את אנשי יחידת המשרפות כי הם ידעו יותר מדי- הוא מספר כיצד לקראת סוף המלחמה הגיעו למחנה אסירים ממחנות AUSCHWITZ BUCHENWALD DACHAU ועוד- הוא טוען שלקראת הסוף הבין, בהשפעת אשתו, שהפקודות שמגיעות מברלין הן אכזריות ומיותרות ודרש להפסיק אותן
- FOLMAN EWA-4704=** -העדה הייתה חברה בארגון הלוחם ב- WARSZAWA והייתה קשרית עם הצד הארי, הבריחה נשק לגטו והייתה מקשרת עם גטאות אחרים - היא נסעה עם "ANTEK" ל- KRAKOW בענייני הארגון הלוחם - **הם נקלעים ל- KRAKOW בעת התנקשות המחותרת בבית הקפה "CIGANERIA"** - עקב בגידה היא נאסרת ומגיעה ל- AUSCHWITZ - אנטק נפצע אך מצליח לברוח
- 4705** - בלתי קריא במקור - Z.I.H.
- 4706** - בלתי קריא במקור - Z.I.H.
- SUESSKIND SALOMON-4707=** -העד מספר קורות העיירה KROSCIENKO
- ZUNEK + GENIA - 4708** - אח ואחות כותבים אל אחיהם ומתארים את מצבם האישי המשפחתי ובעיקר את מצב היהודים – האח כותב ומספר על בריחות ומנוסות במצבים בלתי אפשריים - ZOLKIEW
- 4709** - עדות זניחה
- 4710** - עדות זניחה
- BIGOS STANISLAW - 4711** - העד הוא פולני שגר ב- SZEBNIE ועבד בשירות הגרמנים במחנה מ- 1941 עד 1944 - הוא מספר על השבויים הסובייטים שהובאו למחנה וגוועו מרעב ומחלות - אחריהם הובאו יהודים למחנה והוא מספר עליהם

4713+

NEIGER SALOME-4714 - העדה מספרת על משפחתה ב - PLASZOW - באקצית הילדים במאי 1944 לוקחים את ילדיה - תיאור חי של מחנה BERGEN BELZEN - **העדה מיואשת ומבקשת את מותה**

4715 - שלושה מעידים אלמונים מספרים על WERK C. ב - SKARZISKO KAMIENNA הם מספרים שעם התקרבות החזית ולפני הפינוי ל - CZESTOCHOWA **פרצו 250 אסירים את גדרות התיל והתפזרו ביערות הסביבה**

4716 - FURMAN ABRAM - העד הסתתר באזור NOWY TARG ביערות SZCZAWNICA - הוא מתאר מראות זוועה שראה במו עיניו בעת חיסול יהודי העיירה - הוא מספר **שאיכרים חיכו לשלג ראשון שירד בנובמבר 1943 כדי לצאת במצוד אחר יהודים שהסתתרו ביערות באזור ההררי** - הם הלכו אחרי עקבותיהם שהותירו בשלג וגילו רבים מהם

4717 - WILK SALOMON - העד מספר על האקציות בגטו KRAKOW לפי סדר התרחשותן משנת 1940

4718 - HELLER MAJER - העד מספר על מחנה LACK WIELKI ליד ZLOCZOW

4719 - CHAMAJDES JAKUB - מעיד על החיים המזוינים במחנה LACKI WIELKIE ליד ZLOCZEW - הוא מספר על עבודת הפרך, אכזריותם הנוראה של אנשי ה - S.S. ובעיקר של האוקראינים ובמיוחד מתעכב על מפקד המחנה WARZOG - הוא מספר כיצד השיגו נשק ותחמושת, אולם שני ניסיונות בריחה נכשלו והבורחים הוצאו להורג

4720 - ENOCH DAWID - העד גורש מ-SKAWINA ל-MIEDZYRZECZ שם היהודים קיבלו אותם יפה ודאגו להם

4721 - PEIPER URSZULA - העדה היא ילדה שמספרת כיצד ניצלה ע"י כומר שדאג לה ולאימה - הוא הכניס אותה למנזר ואח"כ לגן ילדים והגן עליה עד בוא השחרור - הילדה מספרת על אמה שנמסרה בידי הגרמנים, על רצח דודתה ופציעתה שלה עצמה שאירעה כבר לאחר השחרור

4722 - בלתי קריא במקור - Z.I.H.

4723 - WIESEN DAWID - אשתו ובנו של העד התאבדו - העד מספר ששוטרים יהודים ב - PLASZOW הביאו יהודים למקום ההוצאה להורג

4724 - SCHWARZ LIEBER - העד חי בגטו CZORTKOW עד לחיסול הגטו ושילוח היהודים ל-BELZEC - העד קפץ מהקרונ יחד עם אנשים נוספים - הם השיגו נשק והפכו לקבוצה פרטיזנית

4725 - ROMANISZYN KAZIMIERZ - העד הוא פולני המוסר מידע כללי על פשעי הנאצים אך פה ושם מתעכב גם על עניינים יהודיים ב - CZARNY DUNAJEC

4726 - LONKER OSKAR - העד היה בין הראשונים שהובאו לעבוד בהקמת מתקן בית הספר של משטרת הביטחון ב - RABKA - העד מספר על מה שאירע במחנה עד חיסולו באוגוסט 1943

BELZEC -SZOSTAK JOZEF-4727 פולני מספר על משלוחים למחנה

DR. KARP MAURYCY - 4278 - העד מספר על התארגנות צעירים ב - BORYSLAW לצאת ליער - הם לא הכינו עצמם כראוי התגלו וכמעט כולם נהרגו

SUTKOWSKI JAN - 4729 - עדותו של פולני אשר עבד ב - TREBLINKA כאסיר בתור בנאי - הוא מתאר את המתות היהודים בפרוטרוט ואת תאי הגזים

WEISS REGINA - 4730 - העדה הגיעה ל - SZEBNIA עם הקמת המחנה והיתה בו עד לפירוקו - היא היתה פקידה של אחד המפקדים והיא יודעת הרבה יותר מסתם אסיר - **זאת העדות המפורטת ביותר על מחנה SZEBNIA**

FRIEDMAN JOZEF - 4731 - העד מוסר שיהודי MSZANA DOLNA נרצחו ב - 19/8/1942 - העד מצביע על מקום הימצאו של בור ההריגה

FERBER SANO - 4732 - **העד מספר מפי רופא שיניים שברח מ - BELZEC פרטים על המחנה** - חלק אחר של העדות מספר על קבוצת צעירים שהתארגנה ב - LWOW כדי לצאת ליער ולהצטרף לפרטיזנים - הם נבגדים, מתפתח קרב בו נהרגים גם גרמנים

GRINSZTEIN MOSZEK-4733-פרטים על AUGSBURG ,WIELICZKA ,BUDZYN

REDER RUDOLF - 4734 - העד מספר על קורות היהודים ב - LWOW

JAKUBOWICZ RAFAL - 4735* - ילד מספר קורותיו

APPEL ALEKSANDER - 4736 - העד היה שכנו וידידו של הצייר אברהם נוימן בגטו KRAKOW - הוא מתאר בקור בסטודיו של הצייר ורושם קיים לדמותו

Z.I.H. - 4737 - חסר במקור

ADLER FRYDA - 4738 - העדה מספרת על גטו KRAKOW ובהמשך על PLASZOW ועל העבודה במכרה המלח ב - WIELICZKA - היא נשלחת ל - AUSCHWITZ באוגוסט 1944 ומוסרת תיאור נאמן של המחנה - ב- "מצעד המות" היא מגיעה ל- STUTHOFF - היא מוזלמנית בעת השחרור

KUPFER TERESA-4739=* - העדה היא ילדה בת 9 שמספרת על החיים במסווה ארי יחד עם אחיה ואימה ב-BRONOWICE ועל מעשי הסחיטה בהם התנסו

STENDIG JAKOB - 4740 - העד מוסר מידע מהימן על ההכנות שנעשו בבית הקברות ברחוב JEROZALIMSKA כדי לקבל את יהודי KRAKOW הכשירים לעבודה - **העד סוקר באופן בלתי רגיל את המעבר מגטו KRAKOW למחנה PLASZOW ואת חיי האסירים עד לחיסול הסופי - עדות חשובה !!**

STARCHOWIESZCZIK CHAIM - 4741 - העד הוא יהודי שנפל בשבי, שהה במחנות שבויים שונים בגרמניה ובאפריל 1940 הוא מועבר ברכבת ל - LUBLIN יחד עם שבויים יהודים אחרים - בדרך קופצים 15 שבויים מהקרון - הוא מגיע לכפר הולדתו בסביבת KOCK ובהמשך יוזם התארגנות פרטיזנית יהודית ביערות SERAKOMLE - **העד מספר על פרטיזנים יהודים בכל הסביבה** - הוא מספר על מעשיהם ומזכיר שמות - הוא עצמו נפצע בקרב וקבל את הצטיינות

FINGRUT ADOLF - 4742 - העד גר ב - OPOLE וראה את החיילים שנסעו לכיוון
PONIATOW כדי לחסל את היהודים בלילה שבין ה - 2 ל - 3 בנובמבר 1943

ROZENBERG SZYMON-4743= עדות מבולבלת ברובה-בעדות מידע על יהודים אחדים
שנמסרו בידי הגרמנים ומאידך על כמה איכרים שהסתירו אצלם יהודים- PRZYSUCHA

KLAJDERMACHER LEJB - 4744 - העד מאשים את מנהל אגף האספקה בגטו
LODZ בשחיתות, בהעדפת מיוחסים בחלוקת המזון על חשבון ההמונים הרעבים

4745 - בלתי קריא במקור - Z.I.H.

4746 - עדות זניחה

4747 - עדות זניחה

ROJZENMAN ABRAM-4748= מספר כיצד ברח משתי אקציות והפך לפרטיזן ביערות
SEROKOMLA יחד עם כ- 80 יהודים מ- ADAMOW ו- LUKOW- מספר כיצד פעלו, איך
השיגו נשק ומי ארגן אותם - נותן שמות של אנשים ומקומות- היערן CHAE KROL דיווח
עליהם לגרמנים- 3000 גרמנים צרו עליהם ו- 60 מהפרטיזנים נפלו בקרב-העד מספר כיצד
מנעו מפרטיזן סובייטי שרפת הכפר הסמוך כנקמה

ROJZENMAN ABRAM - 4749 - העד מספר על יום 22/9/1942 בו חיסלו את יהודי
SEROKOMLA - הוא הסתתר בעלית גג אך עקב הלשנה התגלה והובל עם יהודי נוסף
לסמטה כדי להוציאם להורג, חברו נרצח והוא מצליח לברוח לעיירה שכנה ADAMOW שם
עדיין היו יהודים

ANSZELEWICZ ALICJA - 4750 - העדה מספרת בקצרה את קורות המשפחה ב -
LODZ בתקופה שקדמה לכניסת היהודים לגטו

RUBINSZTEIN REGINA-4751= העדה מוסרת על גירוש היהודים מ - TUCZYN
PIOTRKOW היא מוסרת בקצרה על מצב היהודים ב-PIOTRKOW ב- 1940 - העדות
הופסקה-

GOMPRICHT CHANA-4752= העדה מתארת את המצב ב-LODZ בשנים 1940-
1942

BRAUDE JOSEF - 4753 - העד מספר על גטו VILNO עד הגירוש ל - ESTONIA
הוא ואחיו מסתתרים - העדות נקטעת

4754 - בלתי קריא במקור - Z.I.H. - יידיש

ROZENBLUM ASAEL-4755= עדות קצרה ולא גמורה על השבועות הראשונים לכיבוש
הגרמני בעיירה ZELOW

GLIATER JOZEF-4756= העד מספר על PIOTRKOW TRYBUNALSKI סמוך
לכיבוש הגרמני

JOSKOWICZ MOJZESZ - 4757 - העד הוא טכנאי רדיו והגרמנים החשיבו אותו
כמומחה נחוץ - הוא מספר על האקציה ב - BRZEZANY שהתרחשה בחנוכה 1943

LEWIN FEJGE - KUPERBAND MOJSZE - 4758-4759 - שני העדים מוסרים
מידע על ניצולי העיירה KALOSZYN

4760 - עדות זניחה - לא תורגמה

4761 - בלתי קריא במקור - Z.I.H. - יידיש

GROSSMAN LUSIA - 4762 - העדה יוצאת לעבודה בגרמניה במסווה ארי ומתיידדת
בדרך עם שתי נערות יהודיות שגם הן נמצאות במצבה

PANTOFEL MONIEK-4764= - חלק ניכר של העדות הוא חשבון היסטורי עם הנאצים -
SACHSENHAUSEN על מספר על מחנה

4765=- - העד האלמוני כותב ביום ציון השנה הראשונה לחיסול גטו LODZ-אוגוסט 1945
הוא מונה סיבות להעדר תנועת התנגדות בדומה לגטו WARSZAWA

GRIENMAN BORIS - 4766- - העד הוא מפקד הגדוד הפרטיזאני היהודי "נקמה" שפעל
ביערות NAROCZ העד פנה לועד האנטי פשיסטי היהודי שפעל במוסקבה בהנהגת
MICHOELS ו- ILJA EHRENBURG דרך משדר מחתרתי וביקש עזרה בנשק - הוא
פנה אל הועד בלשון זו : **דעו וספרו לעולם שביערות NAROCZ התארגנו 300 יהודים
להילחם ולהגן על כבוד העם היהודי**

GRASBERG EUGENIUS - 4767 - על סמך רישומים של A. SZTOLZMAN העד
עושה סקירה מקיפה מאד של החודשים האחרונים לפני אקציית הפנוי של גטו
WARSZAWA בקיץ 1942 - הוא כותב את הדברים על סמך רישומים שעשה
SZTOLZMAN בדצמבר 1942 - הוא היה שותפו של CZERNIAKOW ב-
JUDENRAT - עדות חשובה !!!

KAMIONER IZYDOR-4768=- - העד מספר על תחילת התארגנות מקצועית וכלכלית בגטו
WARSZAWA-לעד היה חלק בארגון יצרני הנעליים

GLEICHER SONIA - 4769 - העדה מספרת קורות יהודי העיירה BIELSK
PODLASKI - בין יתר הגזרות שפקדו את היהודים היתה גם גזירה של איסוף חפצי קודש
כגון טלית ותפילין ספרי תפילה ואחרים ושרפתם - היא מספרת גם על שטרות
"JUDENGELT" שהוכנו בכוונה להכניסם לשימוש אך לא הספיקו כי הגטו חוסל

GDALIA KASZTAN - 4770=- - העד הוא בן 67 בעת מתן העדות- הוא שרד כיון שחי
במסווה ארי קתולי בסובבו בכפרים ומכירת צלבים וחפצי קודש - בכול מקום התקבל
בכבוד- כותרת העדות "בתפקיד של קדוש"

LERMAN PINCHAS-4771=- - העד מספר על העיירה STERDIN בגליל SOKOLOW-
באקציית החיסול רבים ברחו ליער ולחמו כפרטיזנים

4773 - דו"ח הועדה ההיסטורית המחוזית ב- WARSZAWA אודות "קבוצת ה- 13"
- זאת יחידה מעין משטרתית של יהודים סוכני GESTAPO בגטו WARSZAWA - הם
שכנו ב- 13 LESZNO מכאן הכינוי

4774=- - אלמוני- העד מתאר את החיים בגטו WARSZAWA עד סוף האקציות של קיץ -
1942 תיאור בלתי רגיל על גבול הספרות - עדות חשובה !!!

=SZPIGELMAN CHASKEL-4775-העד מתאר את מסע הייסורים ממחנה MAUTHAUSEN ל-SWIETECHOWICE זמן קצר לפני השחרור-רוב האסירים מתו בדרך

*4776 - אלמוני - העד היה מנהל מחלקת הפיקוח על הילד היהודי ב - Z.I.H. - הוא מספר על ילדי יהודים הנמצאים אצל נוצרים מספר על מקרים שהוא מכיר באופן אישי ומאיר את הבעיה מזוויות שונות - הוא מכיר היטב את הנושא - מעניין

4777 - GOLDSZTAJN ABRAM - עדות זהה ב - 2958

=NOECHOWICZ RAFAEL-4778-העד חוזר פצוע מהחזית ושוכב בבי"ח צבאי בעורף- חייל אוקראיני פצוע השוכב במיטה שכנה מספר לו כיצד חוסלו יהודי LUCK- **עדות יחידה של עד ראיה המספר שהרוצח בבור ההרגה נעל מגפי גומי, חגר סינור גומי וכפפות - יעילות גרמנית !!!!**

4779 - SOSWINSKI LUDWIG - העד נאסר ב - WIENA ב - 1938 שעות ספורות לאחר השתלטות הגרמנים בתור אנטיפשיסט ונשלח למחנה הריכוז DACHAU - **העד מספר על הניסויים שנעשו על אסירים ע"י מעבדה של חיל האוויר שרובם הסתיימו במות האסיר - הוא הועבר ל - MAJDANEK והוא מספר על המחנה**

4780 - INZ. GINDELMAN - העד הוא לפי שמו מפקד פרטיזנים יהודים ידוע - בעדות זאת הוא מוסר מידע על בית הקברות היהודי ב- SZCZECZYN

=FINKELSZTEJN BEREK-4781- העד מתלונן נגד ICKOWICZ שהיה סגן יו"ר היודנראט ב-MIECHOW והכין רשימה של 600 יהודים מיועדים למחנה SLOMNIK

=4782- ידיעה שהוצאה מהעיתון "חיי BIALYSTOK"-פולני נידון ל- 5 שנות מאסר על הסגרת יהודי ב-1942

=JAWOROWSKI BRONISLAW-4783- העד הוא פולני שגר בסביבת הכפר ZIELONA GRABOWKA מקום ההוצאה להורג של יהודי BIALYSTOK החל מיולי 1941 - יהודים אחרונים הוצאו להורג במאי 1944

=LUKIEWICZ ALEKSANDER - 4784- העד מוסר בפני שופט מחוזי ב-BIALYSTOK את הידוע לו על ההוצאות להורג של יהודי BIALYSTOK הוא גר 200 מטר מהמקום בו חפרו 9 בורות הריגה-הגרמנים שרפו גוויות מ- 3 בורות לפני נסיגתם

4786 - JAWOROWSKI STANISLAW - העד הוא פולני המעיד על הוצאות להורג של אנשים שונים בעת שהותו בבית סוהר של הגסטפו בשנת 1944 ב - BIALYSTOK

4787 - BASZEN JOZEF - העד מספר על קברי המונים והוצאות להורג ביולי - אוגוסט 1943 הכפר BACIECZKI במחוז BIALYSTOK

4788 - WIEROBEJ PIOTR - העד הפולני גר בכפר FASTY הסמוך ל - BIALYSTOK הוא מעיד בבית המשפט על הוצאות להורג של יהודים ב - NOWOSIOLKI

4789 - WIESLAW JOZEF - העד הוא פולני שהיה ראש המינהל ב - JACHNOWCE בעת השואה והוא מעיד בבית המשפט שבאזור הרגו אמנם הגרמנים עשרות יהודים אך לא היו הוצאות להורג המוניות

**4790= ANIEL SZYMON - העד שרף גויות נרצחים בבורות הרגה
בסביבת BIALYSTOK ראה גם עדות 1080**

4791 - MATUSIAK BRONISLAW - העד הוא פולני שהתגורר בסמוך לקסרקטין
הגדוד העשירי – ULANIM בפאתי העיר - BIALYSTOK - בקסרקטין נכלאו שבויים
סובייטיים וקיימים שם קברי המונים - המידע שהוא מוסר על יהודים הוא מועט

4792 - DIMOLEWICZ LEON - שופט - העדות היא פרוטוקל חתום בידי שופט על
בדיקת שטח ההוצאה להורג בבורות ההריגה בקרבת BIALYSTOK - **נמצאו 23 קברי
המונים מהן הוצאו הגופות בימי הגרמנים כדי לטשטש עקבות הפשע** - הגופות נשרפו
בחמישה מוקדי אש ונמצאו לידם עצמות אדם

4793 - STEINBERG BRONISLAWA - העדה מספרת בגנותו של יהודי כנראה שוטר
- חסר בעדות דף ראשון - ננסה להשיגו

4794 - LOCHER IGNAC-פרטים על המחתרת בגטו KRAKOW ובמחנה PLASZOW

4795= TRAUBMAN WIKTOR-העד היה חבר המחתרת ב-KRAKOW והמשיך
בפעילות גם ב-PLASZOW-מעיד על פעולות ועל אנשי מחתרת

4796 - MRUK ZDISLAW - העד הוא פולני שהיה לו קשר הדוק עם ראשי הארגון היהודי
הלוחם ב - KRAKOW ועזר להם בפעולותיהם - הוא משיח לתומו אך זווית ראייתו
מעניינת

4797 - MRUK STEFANIA - העדה היא אשתו של פעיל מחתרת פולני שפעל יחד עם
הקבוצה היהודית הלוחמת בגטו KRAKOW - המחתרת התגלתה ובעלה הוצא להורג

4798= WEISSBLAT PINCHAS-העד מתלונן נגד שוטר פולני שרצח את אחיו בעיירה
LUKOW

4799= REICHMAN MOZES - עדות כנגד JONKE איש S.S. שפעל ב -
CHORZOW- היה שולח את כלבו לקרוע אדם לגזרים- היה סוחט את היהודים ותובע
דברים שונים לעצמו- הוא תבע יהלום 2 קראט באיום של רצח יהודים ומכיוון שבעיירה קטנה
אין בנמצא יהלום כזה נסעו ל- STRYJ לקנות- רצח במו ידיו

4800= GRYNBLATT JANKIEL-העד הצטרף אל קבוצת פרטיזנים שרובם היו יהודים-
אזור LUCK

4801= GRYNBLATT JANKIEL-העד מספר על איכר בכפר FELIKSIN שהסתיר 6
יהודים ועל כומר הכפר שעזר

4802= BITTER ADAM-העד מוסר כמה פרטים על יהודי GROJEC

4803 - MGR. SZTALBACH – העד מוסר סקירה מפורטת על התארגנות ה - Z.O.B.
ב - KRAKOW - בספטמבר 1942 התאחדה קבוצת המחתרת של P.P.R. עם
קבוצת המחתרת הציונית – העד מוסר פרטים על כל פעולותיהם עד למאסר ומספר על
מנהיגי המחתרת ואחריתם

4804 - KUCZYNSKI WLADISLAW - העד מספר על עזרה שהגיש ל - 8 יהודים שהסתתרו ב - WARSZAWA ביניהם DR. JAN KROLL המעיד על כך ב - 4806

=4805 - KRUSZEWSKA WLADISLAWA - העדה מספרת שהסתירה בביתה שתי נערות יהודיות

4806 - DR. KROLL JAN - העד מספר על חיו בגטו WARSZAWA בין היתר במפעל TOEBENS ועל מסתור בצד הארי בעזרת הפולני KUCZYNSKI המוסר עדות ב - 4804

4807 - RYDIGER - העדה הייתה מנהלת (כנראה ארגונית) בפנימייה של JANOSZ KORCZAK - היא מספרת על שיטה פילנתרופית של תרומות בהן קנו מזון לילדים - **כמעט ולא פגשתי עדויות בנוגע לבית הילדים של KORCZAK בין אלפי העדויות שקראתי - יוסלה כרמין**

4808 - OSSER BALINA - העדה היתה מורה בגטו WARSZAWA והיא מספרת היכן ואיזה כיתות לימדה - היא מספרת שהיה קיים גם בית ספר של **ילדי העסקנים והעשירים שהיו לבושים יפה ניזונו היטב ובחצר בית הספר היתה גינה ירוקה יחידה בכל הגטו**

4809 - GORSKA - OPENHEIM + LANDSBERG P. - **העדויות מספרות על הקהילה הקתולית בגטו WARSZAWA המורכבת ממשומדים שפתחה מועדונית ברחוב LESZNO 34 - במרוצת הזמן המקום הפך לבית ספר בו רוב הילדים היו ילדי יהודים**

4810 - עדות זניחה

=4811 - FISCHER BERNHARD - עדות כנגד GABRIEL JOZEF מפקד S.S. ב - DROHOBYCZ שהוציא להורג שבויי מלחמה רוסים ויהודים מ - SAMBOR - DROHOBYCZ והסביבה

4812 - MARCZAK CHAJM - העד מבקש להגיש מסמך במשפטו של מי שהיה ראש העיר BELCHATOW בעת השואה האשם במותם של יהודים רבים

=4813 - MISZELEWICZ MARIA - העדה מספרת על התארגנות מחתרתית של נוער, על גניבת נשק ויציאה ליער - SLONIM

4814 - WOLSKI JAKOB - העד הוא יהודי המודה לפולני שהסתיר אותו כל שנות המלחמה באחוזתו

=4815 - WOJCIK FELIKSA - העדה היא פולניה המעידה על הסגרתם של יהודי ובנו לידי הגרמנים בכפר OSMOLIC ע"י האדם שלו נתנו את כל רכושם ולאחר שהסתתרו במשך שנתיים בכפר כשהם עובדים בסנדלרות

4816 - NOWAKOWSKA KRYSZYNA - העדה עבדה יחד עם PROF. BALABAN דמות ידועה בין יהודי WARSZAWA - העדה משרטטת דמות דוחה ושלילית למדי האדישה לסבל הזולת ולהוט להתעשר

4817 - LOMANKIEWICZ TADEUSZ - פולני מספר על הגטו ב - REMBERTOW

4818 - ARONOWICZ ZELIG - מכתב זעקה להצלה - המשך לעדות 4817

4820 - PACIORKOWSKI WOLF-BER - זאת עדות של קברן בן קברן שזה מקצועו עוד מלפני ימי הגטו - הוא עסק במקצועו בגטו LODZ מיום הקמתו ועד לחיסולו והושאר בגטו בקבוצת היהודים האחרונה שטיפלה באריזת הרכוש היהודי ושילוחו לגרמניה - **העד יודע הרבה מאוד על ענייני מתים והוא משתף אותנו בידע זה - העד מספר על מחנה הצוענים בגטו LODZ - העד מספר על 1000 ספרי תורה שנשארו בבית הקברות עד לימי השחרור**

4821 - GRUNSPAN CELINA – העדה עושה מאזן יהודי SANDOMIERZ ששרדו את השואה ומונה את מספרם ומקום המצאם -

4822 - BERMAN FRYMET - העדה מוסרת מידע על יהודים מ – GROJEC ששרדו את השואה

4823 - ZELNER M. - **אשתו של העד הרכיבה את ה - JUDENRAT הראשון בעיר WIELICZKA שהיה מורכב מ - 8 נשים ו - 2 גברים - הגרמנים תבעו להחליף את הועד והנשים הוחלפו בגברים**

4824 - RORZYCKA HELENA – אישה פולניה מספרת סיפור מרגש הקשור ליהודי KONSKIE אך דיבור לחוד ומעשים לחוד- ילדה יהודיה שהבטיחה להציל נמסרה מיד ליד וכמעט אבדה

4825 – ידיד מספר על LABAN – לבן הוא ממנהיגי המחתרת ב – KRAKOW – העד האלמוני ישב במאסר יחד עם לבן באותו תא בבית הסוהר MONTELUPICH – בניסיון בריחה הוא נתפש והוצא להורג

4826 - CHALEC CH. - **העד מוסר על הויכוח בין שני ארגוני המחתרת בגטו BIALYSTOK סביב לשאלה לחימה ביער או לחימה בגטו - העד מספר על קבוצות JUDITA שיצאו ליער וכמעט לא מזכיר את הארגון השני שדגל בלחימה בתוך הגטו**

4827 - WITT HENRYK - פולני מעיד על הסתרת אישה יהודיה עם בנה

4828 - SZPAKOWSKI HENRYK - פולני מספר על הסתרת משפחה יהודית עד לשחרור

4829 - SZAFIRMAN SABINA – העדה מהללת את מציליה הפולנים – WARSZAWA

4830 - BURSZTYN AWIEZER רב - עד ראיה מספר על רציחתם של 72 מורדי גטו BIALYSTOK - העד בעצמו נתפס ב - 20/8/1943 והובא למקום השלוח ליד בניין ה- JUDENRAT - **משם הוא ראה כיצד הגרמנים העמידו את המורדים חמישה, חמישה ליד הקיר וירו במכונת ירייה שהועמדה על שולחן - לאחר עשרת הראשונים המורדים התנפלו על הגרמנים בידיים ריקות והתפתח קרב בלתי שווה שנמשך 10 דקות - הגרמנים ירו לכל עבר וכדורים טועים פגעו גם בקבוצת האנשים של העד - הם מתו תוך מאבק**

4831 - GERTEL LONKA - תיאור בלתי רגיל של האקציה ב - DEBICA שם נאספו 20000 יהודים מעיירות הסביבה - אחרי האקציה נותרו בגטו 1500 יהודים

4832 - HIRSCHBERG SALOMON - העד מוסר רשימת שמות של בני TARNOPOL היכולים למסור עדות במשפט שעומד להיערך נגד אנשי GESTAPO שפעלו בעיר

- 4833 - KIRSZTAJN BEREK - העד מספר על פעולותיהם של מספר קצינים גרמנים
ב - LWOW
- 4834 - STRASSLER WILHELM - עדות נגד MULLER מושל אזור TARNOPOL
האחראי לחיסול היהודים בכל עיירות האזור - העד מספר על האקציות ב - ZLOCZOW
אותן הוא ניהל ורצח במו ידיו
- 4835 - NADLER MAJER - עדות נגד אנשי GESTAPO ופעולותיהם בגטו
TARNOPOL
- 4836 - NADLER ZBIGNIEW - עדות נגד קציני . S . S . LEKS ו - MULLER שניהלו
את האקציה ב - TARNOPOL
- 4837 - SCHORRMAN OTTO + ROSA - העדים הם תושבי ארצות הברית - כאשר
נודע להם שתלייני קהילת TARNOPOL הוסגרו לפולין כדי לעמוד למשפט הם מוסרים את
עדותם
- 4838 - MITTELMAN LAURA - העדה מעידה נגד אנשי GESTAPO שפעלו בגטו
BRZEZANY
- 4839 - BAJTEL MAJER - עדות נגד אנשי . S . S . LEKS - ו - MUELLER וכן יהודי
בשם RUS שניהלו את האקציות ב - SKALAT ליד TARNOPOL
- 4840 - DR. BUCZYNSKI KAROL - עדות נגד LEKS ראש הגסטפו ב - TARNOPOL
- 4841 - MONDSCHNEIN MICHL + MISIEWICZ KLARA - ועוד שני עדים - כל ארבעת
העדים מספרים על אכזריותם של מספר אנשי . S . S . שפעלו בגטו TARNOPOL
- 4842 - TEICHMAN MICHAL - העד מספר על רוצחי TARNOPOL שפעלו גם
ב - MIKULINCE
- 4843 - SILBERG MICHAL - נוסף לדברים שמוסרים גם עדים אחרים על רוצחי
TARNOPOL עד זה מספר שביום כניעתה של איטליה MULLER נתן פקודה להעלות
באש 4 מחנות עבודה על היהודים שבתוכם - BORKI WIELKI - GLUBECZEK -
KAMIENNA - JEZIENNA
- 4844 - MITTELMAN OLGA - העדות ניתנה לקראת משפטם של רוצחי יהודי
TARNOPOL וערי הסביבה - העדה מונה מקרי רצח שראתה במו עיניה - נוסף לזה היא
מספרת על החרמת עצי ההסקה והפחם מהיהודים בחורף הקשה של שנת 1941/1942 -
עקב כך אי אפשר היה לבשל ולחמם ואלפי אנשים מתו בבתים מקור ורעב
- 4845 - DR. SASS KAREL - העד מעיד כנגד כמה רוצחי . S . S . שהיו פעילים
ב - TARNOPOL
- 4846 - SILBERG LUCIA - עדויות נגד רוצחי . S . S .
TARNOPOL שבאו גם ל - ZLOCZEW לבצע את אקצית החיסול
- 4847 - TAHLER MORIS - עדות נגד HERMAN הממונה הגרמני על גטו
BRZEZANY שפיקד על האקציות ורצח יהודים רבים במו ידיו

- ZBARAZ - LIACHMAN JAKUB - 4849 - העד מוסר את שמות הרוצחים של יהודי
- TARNOPOL - MERASZ ISRAEL - 4850 - עדות נגד אנשי GESTAPO שפעלו בגטו
- KELLER HENRYK - 4851 - עדות נגד פושעי הגסטאפו ,MUELLER ,GANGLER ,GRZYMEK שפעלו במחנות ,JAKTOROW ,ZLOCZOW
- ROZBIEWSKI - 4852 - העד קורא לעדים נוספים להתייצב ולהעיד נגד גרמני שהתעלל בהם
- DR. FRAUENGLAS MARJAN - 4853 - עדות נגד כמה מרוצחי יהדות ZBARAZ
- SZILBERG MICHAL - 4854 - העד מבקש להעיד נגד MULLER המושל הגרמני באזור TARNOPOL
- APPELFELD ARNOLD - 4855 - העד מספר על העיירה KAMIONKA STRUMILOWA - אקציות החיסול עד יום כיפור 1942
- FREUND ALFONS - 4856 - עדות זאת עוסקת ב - MISCHLINGE ב - BRESLAU - בשלב האחרון של המלחמה היו בסכנת השמדה והם נשארו בחיים בזכות גרמני מושל העיר
- SZEBULSKI JAN - 4857 - שבויים מגיעים למחנה השבויים ברחוב LIPOWA 7 ב - LUBLIN - יש התארגנות מחתרתית וקשר עם קבוצות פרטיזניות- קבוצת שבויים ברחו, הגיעה ליער ונקטלה בידי פולנים שנתנו בהם אימון
- GRYNSZPAN CHIL - 4858 - העדים מספרים בקצרה על מעשה נפשע של אנשי A.K. - שבויים ממחנה 7 LIPOWA ניהלו משא ומתן על בריחה מהמחנה והצטרפות למאבק פרטיזני - אחרי הבריחה לאחר שכבר היו ביער הם נרצחו בידי אותה פלוגה - רק שנים נותרו בחיים
- CELNIK WIKTOR - 4859 - עדות על היכרות העד עם GANCWEJCH סוכן גסטאפו בוורשה
- MATUSEWICZ RISCHARD - 4860 - עדות לא ראויה לחלוטין !!
- CHANA BERKMAN+PONASIEWICZ JOZEF - 4861 - פולני מציל את אשתו היהודיה - עדות זהה במס. 4352
- MARGULES JANETA - 4862 - העדה מספרת על הפוגרום הרצחני שהתרחש ב- 4/7/1941 מיד עם כיבוש TARNOPOL - תיאור ההתרחשות מדויק, מרגש וכתוב בכשרון - נרצחו בעיקר גברים והנשים נאלצו לאסוף את הגויות למחרת היום ולקבור אותן - בפוגרום זה שנמשך שבוע נרצחו 5000 ביניהם הוריה של העדה, בעלה ובנה - העדה מוסרת תמונות מחיי הגטו בכשרון רב - העדה מספרת על מפקד המשטרה ועוד מספר "מאכרים" מקורבים לגסטאפו שערכו הילולות - האקציה הראשונה נערכה לפי רשימה שהכין ה- JUDENRAT וכללה 1000 יהודים שנאספו בידי שוטרים יהודים ונמסרו לידי הגרמנים - באחת האקציות נלקחה גם העדה וכאן מסתיימת העדות- עדות חשובה על גטו TARNOPOL !!!

4863 - GELER JAKUB - העדות מספרת את סיפורה של קהילת SZUMSK - המיוחד בעדות הוא שהעד מדי פעם משוחח עם אלוהים ובא אליו בטענות קשות שהוא מביט על עמו, מביט על סבלם של ילדים ואינו עוזר - העד מברך את כת ה - EWANGELIA שחבריה הצילו את העד ואת אביו

4864 - LEBENBOJM SZYMEK - העד מספר על חיי היום יום בגטו WARSZAWA ומדגיש את הזוטות ואתה חש את המציאות המתוארת - אקצית הקיץ של 1942 שרוקנה את הגטו מתוארת בצורה חיה - העד מתאר מחנה עבודה בפאתי וורשה ואת מאמצי האסירים לקיים יום כיפור כהלכתו ב - 1942 - הקטע הזה בעדות מתאים למי שמחפש ביטוי דתי בימי השואה - העד בורח ממחנה העבודה חוזר לגטו ומתאר את המצב בתקופת הזמן הקצרה בין סיום האקציה הגדולה לבין אקצית ינואר - העד מצטט מילים של שיר ביידיש על TREBLINKA שהיו שרים שני זמרים ידועי שם : דוד זיידמן וחנה לרמן - העד מתאר בניית בונקר ענק ל- 300 אנשים עם מנהרות יציאה למספר רחובות וגם לצד הארי - בבונקר יש חשמל, באר מים ובתי שימוש - העד מתאר את התקופה שבין ינואר 1943 למרד הגטו - העדות נפסקת אחרי תיאור היום הראשון למרד - שפת יידיש עממית - דברים אמינים - **עדות חשובה ומעניינת !!!**

4865 - LICHTENBERG HALINA - MARKUS - כל העדות מתחילתה ועד סופה היא פזורה של אישה יהודיה היוצאת מגטו WARSZAWA לצד הארי סמוך למרד - בעדות תמצא סחיטה והלשנה, הלכי רוח של חרדה ופחד, בטחון עצמי ואומץ לב - עליות וירידות לאורך כל הדרך עדות אופיינית חשובה על סכנות חיים האורבים ליהודי יום יום בצד הארי - **עדות חשובה !!!**

4869 -- GLOBUS JAKOB - העד מספר על בונקר ברחוב MILA בעת המרד בגטו WARSZAWA - בעדות יש תאור נאמן של המצב - **תמונות קשות !**

4870 - KALEMBASIAK MICHALA - פולני מספר על TREBLINKA

4871 - ROPELEWSKI HIPOLIT - העד הוא פולני שהסכים לטפל בתינוקות יהודים תמורת סכום חודשי נאה - בהמשך הוא מקבל אליו עוד שלושה יהודים וחולק איתם את פת לחמו בלי לקבל תמורה

4873 - STEFA - מסמך נדיר מתוך גטו WARSZAWA הנוגע ביימי המרד מביאה לנו יהודיה אלמונית שאנחנו מזהים רק את שמה הפרטי STEFA - בכשרון בלתי מצוי מתארת העדה את קורותיה וקורות יהודים אחרים שלא השתתפו בלחימה בפועל ועיקר גבורתם היא לשרוד ולא להיכנע לייאוש - פעילות הארגון הלוחם, חיסול יהודים משתפי פעולה שהיא עדה להם, גילוי בונקרים שהיא מתנסה בו, כל אלה מתוארים בדרך שסופר היה מתגאה בה - העדות אינה יומן אך יש רצף כרונולוגי בתיאור האירועים - העדות נקטעת באחד הימים של סוף מאי 1943 - בתוך הדברים הכתובים יש שני רמזים ברורים שהיא הצליחה לצאת לצד הארי - מה אירע לאחר מכן ? חידה - **לעדות חשיבות גדולה מכל הבחינות !!!**

4876 - SZYLIS HIRSZ - העד הוא צייר שפעל ויצר בגטו LODZ - כאשר נודע לו שציוריו לא נאבדו אלא נמצאים בידי הוועד היהודי הוא משגר אליהם מכתב מגרמניה שם הוא נמצא במחנה עקורים - מסמך זה הוא המכתב בו הוא מתאר את ציוריו, את מידותיהם, את נושאייהם - הוא מספר היכן נמצאים ציוריו ומספר שאחדים נמצאו במשרדו של RUMKOWSKI - בסכמו הוא מבקש שישלחו לו לפחות צילומים של יצירותיו למזכרת

4877 - LEWKOWICZ MORDKA - PANTOFEL ABRAM - העד מספר על מחנה CIESZANOW

HASAG- - עדות נגד מפקד המשמר ב- - 4878 GOLDBERG MIETEK -
CZESTOCHOWA

ROZENGARTEN IZAK - 4879 - העד מוסר עדות קצרה על חיסול יהודי העיירה
LECZNA

UNSDORFER LEJZER SZAGRUN – 4880 – העד מספר על הוצאה להורג של 300
יהודי העיירה GRYBOW ומצביע על מקום הימצאו של קבר האחים

DR . WARHAFT HENRYK - 4881 - מוסר עדות ראייה על רצח שביצע BIEBOW
LODZ בגטו

WIECZOREK HELENA - 4882 - **העדה היא אחותו של פולני שהוצא להורג יחד עם
אשתו על חטא שהסתירו 5 יהודים** - כאשר התגלו היהודים הוצאו להורג מיד והזוג
הפולני נשלח ל - AUSCHWITZ - לאחר מספר חודשים הובאו לכלא CZESTOCHOWA
עד למשפט שגזר דינו היה מות - הם נקברו מאחורי קיר בית העלמין היהודי - העדה
הביאה אותם לקבורה שניה

4883 - אלמונית - **עדות מפורטת ביותר על מחנה BLECHHAMMER** – העדות היא
אנונימית והיא מתארת בהרחבה את מחנה הנשים לכן מאד ייתכן שהמעידה היא אישה

TAMOWSKI STANISLAW - 4884 - העד מספר סיפור בלתי אמין - קשה לקבוע אם
הוא פולני או יהודי - הוא מציג עצמו כפעיל בתחומים רבים במחתרת - **מפוקפק !!!**

KREMER JOSIE - 4885 - העד ואשתו מספרים על השמדת יהודי העיירה
DOLHINOW - הם נספחו לפרטיזנים ושרדו

4886 - אלמוני - **זאת עדות כתובה בכשרון ספרותי - גם התרגום מידיש הוא בלתי
רגיל וביחד נותנים לנו מסמך רגיש ומעניין** - מדובר בקבוצת גברים מ -
WARSAWA המובאים בשנת 1941 למחנה בכפר OSOWIE בקרבת CHELMNO - העד האלמוני
מביא לפנינו תמונה על פסק דין מות שניתן לשלושה יהודים שברחו מהמחנה ונתפסו -
המפקד עם שלושה מלווים ושלושת הבורחים יוצאים לחורשה סמוכה לביצוע פסק הדין וכולם
דרכים לשמוע את היריות - עובר זמן והיריות נשמעות היטב - כל האסירים פורצים בבכי
ומשמיעים בצוואת קדיש לזכר הנרצחים - פתאום כולם משתאים רואים שהמפקד חוזר עם
שישה אנשים - זה היה "תעלול" גרמני - הפעם הוא מרחם עליהם אמר המפקד

= 4887 - CZERWINSKI MAREK - העד מספר דברים בלתי אמינים

DR. NIWIASZKI SALOMON – 4888 - העד שלח מכתב מפריס ובו הוא מספר על
הצלת משפחתו בידי תת אלוף SLONIMSKI

NIEWIASKA EUGENIA - 4889 - העדה מהללת את משפחת SLONIMSKI שעזרו
למשפחתה וליהודים אחרים

4890 - בלתי קריא במקור

MGR. ROTBART HENRYK - 4891 – העד הוא יהודי המספר שאלוף SLONIMSKI
הסתיר את כל משפחתו בת 5 נפשות ובזכותו הם נשארו בחיים

BRAUDO JAKOB - 4892 – העד מונה שמותיהם של 10 יהודים שזוג פולני הסתירו
בביתם ב - WARSZAWA - חלקם הם לא הכירו מקודם וחלקם חסרי אמצעים לחלוטין

4893-4894 - עדויות זניחות

LEDERMAN MEJR - 4895 - העד מספר את קורותיו וקורות משפחתו ב-
BIALYSTOK - לאורך כל העדות הוא מציין את עזרתן של שתי נשים פולניות,
האחיות **JOZEFA+MICHALINA JAKOWSKI** שבזכותן הוא נשאר בחיים

PRABSKI H. - 4896 – העד נפל בשבי הגרמנים ונלקח למחנה שבויים בגרמניה שם
הפרידו בין היהודים והפולנים – העד מספר על העינויים והיחס המשפיל להם זכו היהודים -
ב- 9/1/1940 העמיסו את השבויים בקרונות, משך הנסיעה שארכה 3 ימים לא קבלו מזון
ושתיה והובאו אל אזור SOBIBOR בקרבת הגבול הסובייטי- הדלתות נפתחו בשדה פתוח
והשבויים גורשו תוך יריות אל הגבול – באותו יום נרצחו 1500 שבויים

BODNIEW - 4897 - העד מספר את קורות יהודי העיירה OLYNIA - הוא הסתתר
בעיירה אצל פולניה

CZERKIES IRENA - 4898 - העדה היתה נשואה ליהודי ועשתה ככל יכולתה להציל
אותו – היא הצילה 2 ילדים יהודים ומספר מבוגרים שבזכות עזרתה נשארו בחיים -
WARSZAWA

FAJNER REGINA - 4899 - העדה היא אישה מבוגרת ששרדה בצד הארי של
WARSZAWA לאחר שהוחזקה חודש ימים ב - UMSCHLAGPLATZ

RELSTEIN MIECZYSLAW - 4900 – העד הוא נער יהודי המתאר חוויותיו במסווה ארי
- העדות נקטעת

LICHTENBERG JECHIEL - 4901 - העד מספר דברים הידועים משכבר על מות
CZERNIAKOW

IDZIKOWSKI MORDKA - FISZLEWICZ LUZER - 4902 - שני העדים מספרים על
מעלילו של CAPO יהודי במחנה של מכרה FUERSTENGRUBE

4903 - עדות זניחה

KIERNICKA MARIA - 4904 - עדות לקראת משפטם של נאצים שפעלו ב -
STANISLAWOW

HERSZMAN ABRAM - 4905= - עדות נגד רוצחי S.S. שפעלו ב-
DROHOBYCZ BORYSLAW -I

HORBACZEWSKI PAWEL - 4906 - רשימה ארוכה של יהודים שנעזרו על ידי העד
ב - WARSZAWA

4908-4909-4910-4912-4913-4914-4915-4917-4918-4919-4920 - בלתי קריא
במקור

JEZERSKI ELJASZ - 4921 - העד מספר על חיסול יהודי GRODNO

4922 - KESSTECHER JAKUB - העד מספר על BRZEZANY שם היו ב - 1941
10.000 יהודים - העד ברח לגטו KANCZUGA ומספר עליו - העד מונה את הניצולים
הבודדים וחלק מההרוגים על ידי הגרמנים ועל ידי המחותרת הפולנית . K. A

4924 - MELAMED DAWID - העד מספר על KROSNO

4925 - SZENDLER IZAAK - העד מספר על KRASNE ועל מסתור ביערות
KRASNE - העד ואחיו עוברים את הגבול להונגריה שם הם נשארים עד השחרור

4926 - TANNENBAUM RACHELA - העדה מספרת על חיסול יהודי KAMIONKA
STRUMILOWA

4929 - עדות חסרה במקור

בלתי קריא -4927-4928-4930-4931-4932-4933-4934-4935-4936-4937-4938-4939-
-4940-4941-4942-4943-4944

4931 - SUSKIND JOSEF - העד מספר על עיר הולדתו KALISZ שסופחה ל -
REICH ו - 30.000 יהודיה פוזרו ברחבי פולין - בהמשך הוא מספר על
BELCHATOW על LODZ ועל מספר מחנות

4945 - ATLAS SIEGRIED - עדות זאת נמסרה ב - BUCURESTI בירת
ROMANIA ב - 1945 - מוצאו של העד מ - LWOW והוא מתנדב לצאת לעבודה
ב - KIJEW במסווה ארי - שם מתחילה סדרה של הרפתקאות ותלאות במקומות שונים
באוקראינה - הוא כל הזמן נחשד כיהודי וחי במתח מתמיד - הוא עובר ממקום למקום עד
הגיעו לרומניה

4949-4951-4948-4947-4946 - בלתי קריא במקור

A - 4950 - ABRAM SCHALL - עדות זאת ניתנה ע"י שני אנשים והיא מסומנת ב - A-B
העד מספר על עיירת הולדתו NEMIROW, על האקציות השונות ועל גירוש שארית היהודים
ל - RAWA RUSKA

B - 4950 - SAMBOL WOLF - העד שהוא יליד RAWA RUSKA מספר על עיירתו -
בעדותו הוא מוסר מידע חשוב : מחנה ההשמדה BELZEC נמצא 14 ק"מ. מהעיירה וכל
הרכבות עם המיועדים להשמדה עברו דרך תחנת הרכבת המקומית - **יהודים שעבדו
בתחנה הזהירו את הנידונים על הצפוי להם ובהמשך רבים קפצו מהקרונות - העד
מספר על 2.000 "קופצים" !!! שחיו במחתרת בעיירה - בדצמבר 1942 התחילה אקציה
שנמשכה כמה שבועות ובראשה עמד רוצח ידוע : GRZYMEK - 100 יהודים אחרונים
נשארו כדי לקבור את המתים וכדי לארוז את רכוש היהודים - אחרי סיום משימתם גם הם
נרצחו ביוני 1943 - העד היה בקבוצה אחרונה זאת וברח יום לפני הרצח - **בסיום העדות
קטעים מתוך יומן - עדות חשובה !!****

4951 - ROTTLEWI BEREK - העד מספר על SKARZYSKO KAMIENNA

4958-4957-4956-4954-4953-4952 - בלתי קריא במקור

4959 - MRESSE CHAJM - העד מספר על גטו RZESZOW - האקציה הראשונה
נערכה ביולי 1942 ובה נספו כל בני משפחתו של העד

4960 - WILF SAMUEL IZAK – העד מספר בפרוטרוט קורות יהודי RZESZOW עד
חיסולם הסופי ומתעכב לספר על מעט היהודים שנמצאים בעיירה אחרי השחרור

4961 – 4974-4973-4971-4970-4965-4964-4963-4962- בלתי קריא במקור

4966 - STECKLER JOSEF - העד מספר על האקציה הראשונה ב -
STANISLAWOW בה אספו 25000 יהודים בבית הקברות שם היו מוכנים 3 בורות הריגה
- הגרמנים ירו ב - 12000 ורבים מתו מחנק בצפיפות הגדולה - מי שנותר חי נשלח
הביתה ושוב מתו רבים שנדרסו ברגלי ההמון השועט דרך השערים הצרים - הוקם גטו
שהצטמצם כל הזמן בגלל ריבוי האקציות והתמותה מרעב ומחלות - העד מספר על קצין S.
SCHURER שבקוריו הסתיימו תמיד בריות - העד מספר שהם היו מוכנים למפקד
מסודרים לפי ארבעה בשורה וחיכו לבואו - **הגרמני הסתובב בין השורות וראה יהודי נמוך
קומה המקלקל את הממוצע - הוא הוציא את אקדחו וירה בו** - העד מספר על גורלם המר
של 6000 יהודים הונגרים שהגיעו ביולי 1941 והוכנסו למתחם "תחנת רודולף" - הם נספו
שם מרעב מכות וריות - יד המקרה הצילה את העד

4967 - LAMET MEYER - העד הוא רב מהעיר SAMBOR - הוא מספר על מסתור
בביתו בעת האקציה הראשונה - אמו של העד הקריבה עצמה כשיצאה אל הגרמנים והם
חשבו שאין אנשים נוספים בבית - ב - 6/6/1943 חוסל גטו SAMBOR - **העד ושלושה
יהודים נוספים הסתתרו אצל איכרה - היא לא קבלה מהם תשלום ודאגה להם לכל -
העד מספר שהתפלל יום ויום וביום שישי שמר חתיכת לחם כדי לקדש** - מהעיר ניצלו
150 יהודים שהסתתרו אצל פולנים - בכפר CZUKOWA איכר אחד הסתיר 18 יהודים
דלפונים - כל הכפר ידע עליהם אך איש לא בגד בהם

4968 - GRUENBERG DAWID - העד מספר את עלילותיו במחנות שונים - הוא היה
בגטו SOKOLOW - הוא מספר גם על RZESZOW ועל מחנה GLEIWITZ

4969 - HERMAN SOFIE - העדה היא ילידת העיר STRYJ - היא מצליחה לעבור את
הגבול להונגריה ונשארת שם בסביבה יהודית עד להשתלטות הגרמנים - היא מגיעה ל -
DACHAU ומספרת קורותיה עד לשחרור

4975 - NAGLER SCHULIM - העד מתאר בקצרה את קורות היהודים בשנת 1942
בעיירה TURKA

4976-4972-4977-4978-4979-4980-4981-4982-4983-4984-4985-4866-4987-
4988-4989-4990-4991-4992 - בלתי קריא במקור - Z.I.H.

4986 - KLAUSNER HENRYK - העד הגיע מגרמניה לעיר WADOWICE בפולין -
העד מספר את קורות יהודי העיר עד ליום החיסול : **3/7/1943** - העד מצליח להתחמק
עובר לסלובקיה ומשם להונגריה - עם כניסת הגרמנים הוא נאסר אך הצליח לברוח ושרד

4993 - עדות זהה ב - 6757

4995= - CELNIKIER IZAAK - העד מספר על קבוצת ציירים ואמנים פלסטיים שפעלו
במסגרת סטודיו בגטו BIALYSTOK

4996 - SALONI JULIUSZ - פולני מספר על היותו חבר מחתרת ועל הסתרת יהודים -
הוא אינו מבקש דבר

4997 - WOLMAN ISRAEL JAKOB - העד משבח פולני שדאג להשיג לו ניירות אריים

והחזיק אותו כל שנת השואה

מקורב ליהודים ועזר בזמנים הקשים - פעל במסגרת ארגון "ZEGOTA" – העד הוא פולני שאשתו יהודיה ולפי דבריו היה